

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Vasárnap, 1935. január 27.
22. szám.

BARABÁS BÉLA ÖRÖKE

Irta: Dr. NAGY SÁNDOR

Az aradi Magyar Párt elnöki állása egy olyan szomorú esemény folytán üresedett meg, amelynek fájdalmas emlékezete sokáig nem fog elhomályosulni a magyarok lelkében: ez Barabás Béla halála. Nyomasztóan érezzük a roppant veszteséget, mely semmivel se csökken, ha magunkat akár azzal a hittel vigasztaljuk, hogy ő most egy „jobb világból” tekint le reánk, akár belátjuk, hogy véglegesen és teljesen megsemmisült a természet változhatatlan rendje és törvényei szerint. De mégis rendelkezésünkre áll egy egészen másfajta vigasztalás, mely a mulandó egyéniségtől és ennek halál utáni sorsától elvonatkodtatva, így szól hozzánk: elvesztettétek a rendkívüli tehetséget, szilárd jellemű, nagylelkű férfiut, a tökéletes magyart, aki annyi lelkesedéssel, bölcsességgel és méltósággal vezért benneteket, — de nem pusztult el az eszme, melyet életében képviselt. Minden embernek vannak gyengéi, de az eszme abban a korban, melyben uralkodnak, isteni tökéletességgel bírnak, mert hisznek bennök. Láthatjátok minden pillanatban és ebben meg kell nyugodnotok, hogy a természet nem ismer erkölcsi törvényeket, hiszen egyforma közömbösséggel ragad el nagyot és kicsit, értékeset és becstelent, lángészt és tökfilkót. — de bennetek van az erkölcsi törvény, mely arra kötelez, hogy nagyjaitokat el ne felejtétek, munkájukat folytassátok és, ha kezükből kihull a vezéri bot, emeljétek azt fel és adjátok át a méltó utódnak, mert az élet egy pillanattig sem áll meg, hanem sulyos elefánt-léptekkel rohog előre.

Ez a megfontolás vezette az aradi Magyar Pártot ahhoz az elhatározáshoz, hogy egy bizonyos kegyeleti idő elteltével most már betöltse az elnöki állást. Barabás Béla örökébe oly férfiut akarunk, akinek jellemében a következő tulajdonságok egyesüljenek: Legyen meg benne a becsületes és nemes törekvés, hogy hűségesen megőrizze a Barabás-hagyományt, de bírjon ehhez való tehetséggel és képességekkel. Legyen tetőtől-talpig magyar ember, de semmi elfogultságot ne tápláljon másokkal szemben. Legyen olyan közéleti multja, mely önzetlenségének tanúsága és biztosítéka, de ez ne képezze kevélységnek, elbizakodottságnak vagy fitogtatásnak indító okait. Szeresse felebarátait, de szeressék őt is, mert „a szeretet a jel”, amelyről az igazak „egymást megismerik”. Legyen mindig önértetes, mikor magyar ügyről van szó, de fellépését és eljárását mérsékelje a helyzet felismerése és a józan ítélő-képesség. Legyen-erélyes a pártfegyelem fenntartásában, de vezérő eszméül a meggyőző igazságot tartsa szeme előtt. Legyen a párt vezetésében, irányításában, politikai állásfoglalásaiban mindig készen a küzdelemre, de ne ragadtassa magát kiméletlenségre vagy szertelen kombinációkra. Legyen nyílt, szókimondó, sohasem kétértelmű, de szándékában jó, modorában parlamentáris. És végül legyen magánéletében is tiszta, nehogy alkalmul szolgáljon a botránkoztatónak.

Sulyos feladatok várnak arra, aki most a mi nagy és intelligens tagozatunk élére kerül. Az új elnök vállaira nehezednek elsősorban a párt teljes és radikális újjászervezésének fáradsalmi és gondoljai, mert ne zárkózzunk el annak öszinte, bár fájdalmas, megállapítása előtt, hogy pártunk keretei az utóbbi időkben meglazultak, tagjaink egyrésznél az érdeklődés aláhanyatiott, sokan vétettek a fajiságból folyó legerősebb kötelességek ellen. És vajjon miért? Halljuk a frivol és éretlen választ: „Az Országos Magyar Párt eddig semmit sem tett értünk!” Ugyan mit akartok egyebet egy kis számú kisebbségi párttól, mint azt, hogy hiven teljesítse vállalt kötelezettségét, vezetősége és parlamenti csoportja lelkiismeretesen résztvegyen az ország közéletében, szavát hallassa az országgyűlésen minden fontos ügyben, különösen, ha kisebbségi érdekről van szó és erejéhez mérten támogasson minden magyar embert, aki sérelmével vagy ügyes-bajos dolgaival hozzá fordul. Ennek a feladatnak a párt mindig becsületesen megfelelt. Nem is a mi népünk szívéből tolnak elő a vádak és ezeknek zavaros és kusza indokai, hanem azokat az

árulók és izgatók csálják az egyszerű emberek ajkára, jól tudván, hogy egy bizonyos mozgalmat mindig előidézni lehet oly jelszavakkal, melyek gyors és hasznos egyéni eredményeket helyeznek kilátásba. Némelyeket meg a hatalmasok előtt való meghódolás és a szervilizmustól várt önző előnyök tántorítanak meg, — ezen megvetendő szenvedélyektől és hálamoktól meg kell szabadítani az eltévelyedetteket. Mily nagyszerű működési teret talál maga előtt az új elnök, ha érintkezésbe lépve magyar népünk minden rétegével, meghallgatja a panaszokat, megállapítja a visszavonásoknak és közömbösségnek valódi okait, megszünteti a feszültséget és helyreállítja az egységet és harmóniát. De mily önfeláldozást igényel egy ilyen feladat teljesítése!

Másik fontos programpontra lesz az új elnöknek, hogy fenntartsa és megszilárdítsa azt a szívélyes viszonyt, mely bennünket az itteni románsággal összefűz. Ebben a városban a gyűlölködés és izgatás soha termékeny talajra nem talált, efféle törekvéseket itt soha komolyan nem vettek és a békerontókat megvetették. Hivatalos eljárás és társadalmi érintkezés itt mindig kifogástalan volt. A mi milieunk a kölcsönös megértésen alapszik.

Mindent mérlegelve egyértelműen azt határoztuk, hogy dr. Parecz Bélát választjuk meg pártunk elnökévé. Értékes egyéniségétől sokat várunk, iránta teljes bizalommal viseltünk.

Németország fegyverkezése

Európa egyik legnagyobb problémája

Göring porosz miniszterelnök meglepésszerű látogatása Lengyelországban — HITLER: Németország sohasem fog lemondani egyenjogúsági követeléseiről

A világpolitika homlokterébe ismét Németország problémája került. A Times mai száma nagyobb cikkben erélyes kezdeményezést kíván az angol kormánytól, a küszöbön álló nemzetközi tárgyalások alkalmából. Németország újabb fegyverkezése az európai politika középpontja és a biztonság rendszerébe beilleszkedett német jogegyenlőségi alapelv az, amit el kell határozni. Elérkezett a bizakodó és bátor eljárás pillanata, amikor

meg kell végre szüntetni Németország, Ausztria, Magyarország és Bulgária fegyverkezési korlátozásait,

az általános fegyverkezési határrendszer elfogadása ellenében. A békeszerződésekben megállapított egyoldalú korlátozások örökös fenntartása ugyanis nem volt szándékában soha senkinek. Ezen fejtegetései után a lap a locarnoi szerződés további kiszélesítését kívánja. Egy nemzetnek sincs kétsége aziránt, hogy a locarnoi szerződést a légi haderőkre is alkalmazni lehet.

Az angol politikai körökben egyébként általános meglepetést keltett a konzervatív párt lapjának, a Morningpost-nak közleménye,

amely szerint Lloyd George volt miniszterelnöknek a kormányba való belépését tervezik. Lloyd George ugyanis az utóbbi időben a reformterveknek egész sorát terjesztette a nyilvánosság elé. Ezeket a reformterveket általában helyeslésre fogadta. A reformtervek gazdasági természetűek. A napokban Simon angol külügyminiszter egy pártvacsorán beszélt, amelyben

az érdekes változást már sejtetni is engedte.

Itt említjük meg, hogy varsói jelentés szerint Göring porosz miniszterelnököt vasárnap estére várják Moszciciki lengyel államelnök vadászkastélyába. A sajtó képviselőit több helyen érdeklődtek aziránt, hogy Göring milyen utvonalon érkezik Németországból, erről azonban semmiféle felvilágosítást nem kaptak, mert

mindenképpen meg akarják akadályozni a porosz miniszterelnök elleni esetleges tüntetéseket.

Több lap jólétesült helyen arról szerzett tudomást, hogy Göring nemcsak a lengyel államfővel és politikusokkal, hanem magasrangú

katonatisztekkel is tanácskozni fog. Lengyel politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a hivatalosan magánjellegűnek mondott látogatás a Németország és Lengyelország közötti viszony kialakulása tekintetében igen nagy jelentőségű.

Göring porosz miniszterelnök lengyelországi útja a francia kormánykörökben rossz hatást kellett. Irányadó helyen úgy vélekednek, hogy a látogatás ürügyeként emlegetett vadászat egészen mellékes és

födolog a tanácskozás, amelynek célja Flandin és Laval londoni utjának ellensúlyozása lesz.

Hitler tegnap fogadta a varsói Gazeta Polska munkatársát és kijelentette a lengyel újságíró előtt, hogy

Németország nem óhajt oly idegen területeket, amelyeken népkisebbségek élnek.

A nemzeti szocializmus — mondotta Hitler — valamely idegen néptest erőszakos elcsatolásában a saját népisége gyengítését látja. Ami a nemzeti szocializmus főbb célkitűzését illeti — mondotta a kancellár — úgy azok belsőleg a párt és az állam teljes egységére vezetnek. A katasztrófális gazdasági helyzet védekezési rendszabályokra kényszerítette a birodalmat és ez az akció teljes sikerrel járt.

A különböző egyezménytervekkel kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Ezekről a tervekről még nem lehet so-

kat mondani. Németország békében akar élni valamennyi szomszédjával.

de sohasem fog lemondani egyenjogusági követeléséről.

Nemzetközi együttműködés alatt nem érthető bizonyos homályos kötelezettségek magunkra vállalása, melyek végeredményben csak háborúra vezetnek. A Népszövetségből azért távoztunk, mert nem adták meg nekünk a megígért egyenjoguságot. Nem alkuszunk még egyszer egyenjoguságunkért, de semmiféle szövetségben addig nem veszünk részt és a Népszövetségbe nem térünk vissza mindaddig, míg egyenjoguságunkat nem adják meg.

Laval és Flandin csütörtökön érkeznek Londonba

Londonból jelentik: Hivatalos jelentés szerint Flandin francia miniszterelnök és Laval külügyminiszter csütörtök délután érkeznek az angol fővárosba.

Lord Ellen Hartwood, Macdonald miniszterelnök bizalmas barátja hosszú megbeszélést folytatott Göbbels német propagandaminiszterrel. A megbeszélésnek fontos politikai jelentőséget tulajdonítanak, miután Lord Hartwood nemrégiben tanácskozott Berlinben Hitlerrel, Neurath báróval és Göringgel. A megbeszéléseknek külpolitikai és leszerelési kérdések kerültek tárgyalásra.

Vésztés!

Gargalizálj naponta többször

heller mennyiségű vízzel hígított

Diana sóborszesszel

mely megöli a fertőző baktériumokat

és megvédi az egészséget!

Ex origari

Japan támadás

készül a szovjet csapatai ellen

LONDONBÓL jelentik: Dairömből érkezett jelentések szerint Hailumnál japán csapatokat vontak össze, hogy megindítsák a támadást a szovjetorosz csapatok ellen, a Bojnortó környékén vívott csütörtöki harcok folytatásaként, amikor portyázó japán és mandzsu csapatok külső mongol csapatokkal ütköztek össze. A Bojnortó környéke rendkívül gazdag természeti kincsekben és nagyon fontos hadművelleti terület. Mandzsuok magának követeli ezt a területet, noha határain kívül esik. Attól tartanak, hogy komoly összeütközés fenyeget a szovjet csapatok, a japán, illetve a mandzsu csapatok között.

TOKIÓBÓL jelentik: Isimaru tábornok, a mandzsu császár hadsegédje, tegnap beszámolt a kínai fal mentén folyó katonai műveletekről. A tábornok a hadműveletekkel kapcsolatosan kijelentette, hogy ezek csak helyi jellegűek, azonban még nincsenek befejezve. A kínai hatóságok Charcar tartományban a katonai erődítmények egész sorát építették ki, amivel a japán csapatok biztonságát veszélyeztetik.

A japán kormány megbizta tiencsini követét, hogy tiltakozzon a kínai hatóságoknál több japán állampolgárnak a demilitarizált zónában történt meggyilkolása miatt. A japán kormány azt állítja, hogy a kínai hatóságok a közbiztonság érdekében nem fogantatosítottak megfelelő intézkedéseket és ezért a meggyilkolt japán alattvalók családjai részére kártérítést követelnek.

Formis mérnök gyilkosai

el akarták rabolni Strasser Ottót, Hitler emigrált munkatársát

Prágából jelentik: Formis mérnök meggyilkolása ügyében a rendőrség megállapította, hogy a mérnököt először el akarták rabolni, nyilván, hogy átvigyük a határon. A szobában egy törött üvegcsét találtak, amelyben rendkívül erős narkotikum volt. Ez alkalommal

Strasser Ottót, Hitler emigrált munkatársát is el akarták rabolni:

a banditák megjelentek Strasser lakásán és azon a címen, hogy a rendőrség megbízásából jöttek házkutatást akartak tartani. Strasser szerencsére nem tartózkodott otthon és így nem sikerült a ravasz fogás.

Formis lakása körül, a ház előtt, a hóban vérvonásokat találtak és ebből arra következ-

teknek, hogy a mérnök megkísérelte a védekezést, maga is rálőtt támadóira, akik közül egyet megsebesített. Valószínűleg Karlsbach Edít, a támadó kíséretében levő nő sebesült meg, akinek személyazonosságát pontosan igazolták. A lapok a legmélyebb felháborodás hangján számolnak be az eseményekről és azt írják, hogy a merénylet a cseh állam szuverenitásának megsértése. Az esti órákban egyébként minisztertanács volt az ügyben és Benes ismertette a merényletet, megállapítván, hogy a tettesek Németországból jöttek az országba. Valószínűnek látszik, hogy a német hatóságokat felkérlik: működjenek együtt a csehszlovák hatóságokkal a nyomozás érdekében.

Az éhes veréb

Irta: GERMAINE BEAUMONT

Hargray autóját a külteki ucca egyik sarkán állíttatta meg.

— Itt várjon. — szólt a sofőrnek. — pár perc múlva visszajövök.

Szokott gyors, erővel lépéseivel indult a ház keresésére, amelyben öt év előtt könnyűtélenül elkergetett egyetlen fia öngyilkos lett. Az újságban olvasta a napihírek között, hogy egy Marcelin Aurelies nevű fiatal vésnök a nyomor elől a halálba menekült. Hargray-n kívül senki sem tudta, hogy nagyon régen, fiatalon elhalt feleségének leánykori neve Aurelies volt és hogy a kitagadott tékozló fiu anyja nevét viselte.

Hargrayt nem lelkiismerete vezette tragikusan elhunyt egyetlen gyermekének nyomoruságos lakásába. Ő nem ismerte a lelkiismeretfurdalást. Kezdetül fogva tisztában volt vele, hogy az ilyesajta erélytelen, gyenge, könnyelmű és ingadozó jellemek, mint Marcelin, hovatovább nem kerülhetik a katasztrófákat. Nem érdekelte a fia és mikor Marcelin kijelentette, hogy semmi kedve apja bankjában dolgozni, hogy a maga életét akarja élni és nem lesz apjának vazallusa, futni hagyta. Boldoguljon, ahogy tud. Már akkor halottnak tekintette. Ő maga kemény ember volt, a bankban mindenki reszketett a vezér előtt.

Marcelin most igazán meghalt. Bizonyos, hogy senkit, semmit sem hagyott maga után. Hargray ezt jött kitapasztalni. S ahogy magas, szikár alakja a kerésszel felé igyekezett,

borzongósan hajtotta fel felöltője gallériját. Azt hitte, hogy a novemberi hideg borzongatja, pedig talán szívéből terjedt a dermesztő fagyosság...

— Szeretném megtekinteni a szobáját...

— Tessék... lehet. Az utolsó hónap bért nem fizette ki a szerencsétlen!... most aztán szaladhatunk a pénz után. Az özvegy, bizonyos, hogy nem fog fizetni...

— Az özvegy?... hát az elhunyt nős volt?

— Persze!... az az asszony a kórházban van, most várja a gyereket. Hát nem gyalázat!... gyerek!... mikor még a lakás bérét sem tudták kifizetni!

— Mutassa a szobát! — végott közbe szárazon Hargray. — majd kifizetem a hátralékos lakbért. Állítsa össze a pontos kimutatást.

A kövér házfelügyelő szélesre derült ábrázattal vezette fel a keskeny, piszkos lépcsőn a bőkezű vendéget. Ez már igen!... bár ahogy a sovány elegáns urat a szeme sarkából méregette, ösztönösen kiérezte, hogy ez nem az az ember, akinek dupla krétával számíthat. De annyival is megelégedett, hogy az elveszettnek hitt pénz megtérül!

— Tessék, kérem... itt lakott szegény — és a házfelügyelő felnyitott egy ajtót a negyedik emeleten — a szoba nem nagy, de levegős.

— Jól van... elmehet.

A szoba tagadhatatlanul levegős volt. A törött ablakon besüvitett a téli szél, bederengett a ködös, szürke ég. Alkonyodott s az alkony homályában ez az elhagyott, üres szoba dermesztően hatott. Sehol semmi, ami életet lehel. Egy öltönydarab, könyv... Semmi sem jelezte,

hogy itt éltek, szerettek és meghaltak.

Hargray akaratlanul fényűzően berendezett kis magánpalotára gondolt. De nem érzett meghatódást. Az arca rideg maradt, könnyörtelen. Már sarkonfordult, hogy távozzék, mikor valami halk nesz visszafordulásra készítette. Az ablak külső peremére egy veréb szállt. Nem véletlenül odatévedt madár, hanem láthatóan odaszoktatott. Pillanatig berzenkedve állt, majd csőrrel megkopogtatta az ablaktáblát. Ujra és újra, egyre erősebben.

Hargray megdöbbenve bámulta. A veréb türelmetlenül ugrált fel s alá, de nem repült el, csak folyton az ablaküveget kopogtatta, mint ha megszokta volna, hogy ezt az ablakot felnyissák, hogy morzsával vendégeljék, hogy éhen ne haljon.

Hogy éhen ne haljon!... milyen rideg az az elhagyott szoba. A törött ablakon besüvit a szél, a kis vaskályha hideg, künn a havas háztetők, a tél... Akik itt laktak, már nem jönnek vissza, Marcelin a temetőben fekszik holtan. Az asszony a kórházban, talán már az újszülöttelek karjaiban... Ide nem jönnek vissza a szerencsétlenek, akik legnagyobb nyomorukban is gondoltak arra, hogy az éhező verébeknek morzsát szórjanak...

A veréb egy-két percig még ott berzenkedett az ablak peremén, aztán, mintha belátná a kísérletezés hiábavaló voltát, elrepült. Hargray súlyos, vontatott lépésekkel baktatott le a lépcsőn, rá sem nézett az elébe nyitott lakbérnyugtára, szó nélkül kifizette a kért összeget és izgatottan, furesin, meleg hangon tudakolta, hogy melyik kórházban fekszik az elhunyt özvegye...

A varrodától — a büntanyáig

Aradi leány leplezte le a bucaresti-i leánykereskedő-szervezet Aradon működő tagjait

Detektívek rajtaütése egy aradi lakásban — Három aradi és két bucaresti-i letartóztatás — Bosszuval rémítik a feljelentő leányt

Oradeán is nagyarányu szervezettel leplezték le

Nagy feltűnést keltett városszerte az Aradi Közlöny cikksorozata, amelyben beszámolt az egész országot behálózó Bucaresti központtal működő veszedelmes leánykereskedő banda működéséről. Utaltunk arra, hogy a nyomozás számai egész Erdélyre, főképpen Aradra és Timisoarára vezetnek, ahol a leánykereskedő szervezet egyes tagjai új „árut” próbáltak akvizitálni a bucaresti-i büntanyák számára.

Körülbelül tíz nappal ezelőtt történtek meg az első lépések az Aradon működő szervezet leplezésére. Egy Trib. Axente-uccában lakó csinos, egyedülálló leánynál jólöltözött, körülbelül husz esztendősi fiatalember jelent meg, aki néhányszavas bevezetés után konkrét ajánlatot tett a leánynak. Kijelentette, hogy *jónevű bucaresti-i lakólok bízták meg azzal, hogy csinos, jómegjelenésű leányokat szerezzen a vendégek szórakoztatására*, havi háromezer lejes fizetéssel és teljes ellátással.

— *Nézzé, Aradon, egy ilyen kisvárosban ugy sincs jövője egy leánynak* — mondotta rábeszélő hangon a fiatalember — *a fővárosban nemcsak jó fizetést kap, hanem, ha egy kis szerencséje van, karriert is csinálhat.*

Váratlan letartóztatások Aradon

A leány néhánynapos meggondolási időt kért és ezalatt egyik férfiismerősének mesélte el, milyen előnyös ajánlatot kapott. A férfi felhívta a leány figyelmét azokra a veszélyekre, amelyeket egy ilyen szerződés elfogadása jelent és példákat sorolt fel, hogyan játszották ki hasonló esetekben az ígéretekben bizó aldozatokat, akik végül valamelyik nagyvárosi lebuti rabszolgái lettek. A figyelmeztetés nyomán a leány elhatározta, hogy nem fogadja el az ajánlatot, sőt felhívja a rendőrség figyelmét a rejtélyes fiatalemberre. Még aznap megjelent az aradi rendőrkveszturán, ahol beszámolt a történetéről. A rendőrség kíváncságra a leány továbbra is fenntartotta az összekötélést az ügynökökkel, sőt néhány nap múlva közölte vele, hogy hajlandó Bucuresibe menni, ha megkapja vasuti jegyét és legalább ezer lej előleget fizetnek ki.

Mindezekről a leány beszámolt a rendőrségen, ahol

a megállapított napon három detektív helyszerezett el a lakás közelében.

A várt fiatalember a kitűzött időpontban meg is jelent és átadta a leánynak a vasuti jegyet, azonkívül kifizetett ötszáz lej előleget, azzal, hogy az összeg másik felét Bucuresztiben adja át. *Ekkor lépett a lakásba a leány megadott jelére a három detektív és igazoltatta a fiatalembert*, akit nyomban a rendőrkveszturára szállítottak. Itt kihallgatták. Először tagadott, de később kénytelen volt beismerő vallomást tenni, amikor elébe tárták a leány kihallgatása nyomán felvett jegyzőkönyvet. Kiderült, hogy *Dombruta* Ferencnek hívják, 20 éves bucaresti-i fiatalember, az egyik ismert fővárosi mulatóhely tulajdonosnőjének megbízottja.

Az aradi nyomozás ezzel meg nem fejeződött be. A feljelentő leány elbeszéléséből

megtudta a rendőrség, hogy Dombrutának büntársai is vannak és most ezeknek kézrekerítésére folyt a további vizsgálat. Hamarosan megállapítást nyert, hogy az egyik büntárs *Gábor József*, egy ismert volt aradi csokoládégyáros öccse, aki az utóbbi időben szerepelt már a rendőrségi nyilvántartóban. Gábor József ügynökként kezdte meg pályafutását bátyja csokoládégyárában, majd amikor egyes inkasszált tételekkel nem tudott elszámolni, bátyja kitétte állásából. *Gábor ismert kártyás volt, akit a múlt év áprilisában hamis kártyázáson értek a timisoarai Lloyd-kávéházban, majd a rendőrség le is tartóztatia*. Szabadlárahelyezése után Budapestre ment, majd visszajött, kis ideig Timisoarán, Aradon és Clujon tartózkodott, onnan pedig a fővárosba került. Gábor, aki mindenáron könnyű pénzkeresetre vágyott, végül is

leánykereskedők társaságába került

és nem volt nehéz rábeszélni arra, hogy fejtsen ki aktív tevékenységet a szervezet keretében és busás honoráriumot helyeztek ezért kilátásba. Miután Gábor megmondotta, hogy aradi származású, aki jól ismeri a várost, ide küldötték a leányok toborozása céljából. Gábort egy volt aradi kávéházi pincérnő: *Comlosan* Antalné lakásán fogták el, a volt pincérnővel együtt, aki a felhajtó szerepét töltötte be. Comlosanné állása elvesztése után lakást bérelt, ahol állandóan tartózkodott néhány leány és sűrűn szolgáltatta meg egykori, a kávéházból ismert vendégeit, akiket lakására invitált, hogy nőkkal ismertesse meg őket. Jól ismerte az éjszakai élet nőit, a környékbeli, külvárosi csinosabb varróleányokat és manikűrösöket, akiket Gábor számára próbált megakvizitálni.

Mindhárom letartóztatottat az aradi rendőrségen részletesen kihallgatták és *Dombruta*, valamint Gábor bevallották, hogy *Leucutia* Carolina bucaresti-i mulatóhely-tulajdonosnő megbízásából működött Aradon.

Az oradeai nyomozás eredménye

Az aradi letartóztatásokkal ugyszólván egyidejűleg Oradeamaren is történtek őrizetbevétel. Itt is véletlen pattantotta ki a leánykereskedő-szervezet működését. A feljelentést Oradeán egy *Sustea Florica* nevű csinos, 23 éves elvált asszony tette meg, akit egy idősebb nő kétszáz lejes közvetítési díj fejében Baimare-ra szerződtetett le, egy ot-tani cukrászdához. Amikor a fiatalasszony Baimare-ra érkezett, megtudta, hogy a cukrászda tulajdonképpen — egy ismert örömtanya. *Sustea Florica* nem volt hajlandó ottmaradni és miután pénzzel nem rendelkezett, eladta ruháit, hogy ismét hazajusson. Oradeán felkereste az idősebb nőt, akitől a közvetítési jutalék fejében nála hagyott aranygyűrűjét követelte vissza, majd amikor a nő erre nem volt hajlandó, feljelentést tett ellene a rendőrségen.

A rendőrségi nyomozás megdöbbentő

Gyorsan és biztosan

hat a Togat-tabletta minden **Nüléss megbetegedés** Idegfájdalom, Spanyolnátha és mindennemű **Rheumatikus betegség** esetén. **Togat oldja a húgysava** és eltávolítja a szervezetre káros anyagokat! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.— vagy Lei 130.—. Biztos hatású csakis a **Togat** Svájci készítmény!

Minden leszállított leányért néhány száz lej honoráriumot kapott.

A letartóztatottakat pénteken délután Bucuresztibe szállították, miután ott állapítják meg, milyen összeköttetésben állott az aradi szervezet azzal a gangsterbandával, amely *Stan Elenát* elrabolta és amelynek élén *Ivan* *Ciu* *Vasil* áll. Az aradi rendőrség távirati megkeresésére ma a fővárosban őrizetbe vették *Leucutia* *Carolinát*, valamint vadházastársát. Az elszállítás dacára, a kihallgatások tovább folynak az aradi rendőrségen. Kihallgatták Gábor egyik jóbarátját, aki kijelentette, hogy a volt ügynök üzelméről nem tud semmit sem.

Véleménye szerint barátja szuggeszció hatása alatt állott,

mert normális állapotban nem lett volna képes ilyen megbízatást vállalni. Az ügyben kihallgatták az aradi kávéházi élet néhány ismert alakját is és lehetséges, hogy az aradi leplezésnek még rendkívül érdekes fejleményei lesznek.

Jellemző arra a félelemre, amely ezek között a szerencsétlen leányok között uralkodik, hogy a feljelentő leányt azzal ijesztik Arad éjszakai életének egyes tipikus alakjai, hogy jó lesz vigyázni, ha kiszabadulnak ismét a letartóztatottak, mert biztos, hogy kegyetlen bosszút állanak rajta árulásáért.

részleteket tárt fel az oradeai leánykereskedelemlről.

Kiderült, hogy három keritónő szállította a leányokat, akiket állás és fényes szerződés ígéréssel csaltak el a különböző erdélyi mulatóhelyekre.

Tizennégy oradeai leányt szállítottak el az utóbbi időben, főképpen *Simleul* *Silvanieire*, *Sighetre*, *Satmarera* és *Beiusra*, de többet Bucuresztibe is vittek. A vizsgálat eddigi során szerzett adatok alapján az oradeai rendőrség teljes energiával folytatja a nyomozást.

CORSO — MOZGÓ

fél 12 és 3 órakor mérsékelt.
5, negyed 8 és negyed 10 órakor rendes helyárrakkal
Szöke Szakáll ragyogó alakítása.
BRODSZKY MIKLOS **FRITZ SCHULZ**
zenéje. rendezése

Helyet az öregeknek!

Lengyel Menyhért kacagató vigjátéka.
A főszerepben:
Bársony Rózsi, Verebes Ernő, Huszár Puffy,
Halmay Tibor, Király Kató, Dénes György,
Erdélyi Mici.

Jön: A NAGY SZENVEDÉLY, Elisabeth Bergner-rol!

Hölgyeim! Legjobb jövő ma a kozmetika!
Fodorné és Weinfeldné szépség specialisták
mérsékelt áron tanítanak. Sír. A' Alexandri 3. 452 Be' arad az udvarba.

Thomas Mann:

Új humanizmus felé vezet az út, amely vallásos lesz

Intim óra Thomas Mannal, aki beszél az emberiség fejlődéséről, a művészet békéltető szerepéről, színházról, filmről, a magyar irodalomról és az új regénytrilógiájáról

Prágából jelentik: Ostromolják, telefon cseng szüntelen, mégcsak éppen hogy lenyelte a reggeli teát és háziköpenyében helyet foglalt az íróasztal előtt. Odalent autók, irók és újságírók ezer kérdéssel. Thomas Mann't ez nem érinti: előkelő német patriciusi nyugalomban kijelenti, hogy nekem negyedórát szánt, hiszen ismerősök vagyunk. Alattomosan kihasználom ezt a magabiztos nyugalomát és egy váratlan kérdéssel rohanom meg: Román Roland mondotta nekem, hogy az emberiség utja mégis csak és minden ellenkező epizód ellenére a szabadság felé vezet. Hogyan gondolkozik erről a legfontosabb kérdéstről Mann, a polgári világszemlélet mestere?

Nem kell gondolkoznia. Szikár termete, éles profilja, mélyenülő szeme azonnal, mintegy a belső szellemi megmozdulásnak enged:

— A la longue azok a jelenségek, amelyek azt látszanak mutatni, hogy az emberiség annyira nem érett a szabadságra, hogy saját maga emel választófalakat önmaga és a szabadság közé, természetesen nem fognak hatást gyakorolni. Nekem úgy tűnik ebben a pillanatban, hogy

az emberiség egyes csoportjai, sőt ma már a nagyobbik fele, meguntta azt a szabadságot, amelyről mit sem tud, de a szabadság eszméje még egyetlen esetben sem érte ki magát teljesen és nem lett szabaddá azok az erők, amelyek lényegét alkotják. A gátlások tova fognak gurulni és mivel ma öt esztendő igen nagy idő és minden rohamosan fejlődik, hamarosan új horizontokkal fogunk szemben állani.

Ezt legelső sorban szellemileg értem, mert csak a szellemi szabadság után valósulhat meg az élet szabadsága.

Európa belső konstrukciója: az új humanizmus

— Eme legfontosabb kérdés alapja egy adottság: Európa belső konstitúciója. Kétségtelen, hogy ez a konstitúció morális és etikai. Ezért fog az európai ember belátható időn belül feltétlenül visszatérni az alapvető európai fogalmakhoz. A mai morális zavar és tévelygés mögött ott áll az a periódus, amely visszavezet az igazi Európához. Forradalmak csak jelszavak, külső történések, érdeklentétekből csomósodó érdekmegmozdulások. Nem erre gondolok, hanem arra a belső és szellemi szabadságra, amelynek

megvalósításán korunk legjobb szellemei is fáradozhatatlanul munkálkodnak és amelyek igazi neve: új humanizmus.

Persze, ez lényegesen különböznél fog a régi „humanista ideáltól”, amelyhez semmi köze. Az új humanizmus nem lesz retorikus és szentimentális, mert tanult a tudomány tárgyilagosságától, átment az antropológián, a pszichológián, az újszerű tudomány minden nagy-szerű szűrőjén és éppen ezért tragikusabb lesz a réginél, mert nem állíthatja magát, nem szaval, hanem szembenéz a tényekkel. Ismeri az embert, az emberi életfeltételeket, a harcot és ezért tragikusabb, mint az előttevaló, de viszont vallásos jellegű lesz: szeretete az életnek és vele az embernek.

„Az emberiség súlyos megpróbáltatásokon ment át és annyit szenvedett rövid idő alatt, mint talán még soha. Ezek a szenvedések újították meg az emberi problémát és emelték ki abból a lelketlen materializmusból, amely híd-raként száz fejet ütött fel mindenütt, ahol egyet sikerült levágni. Az új humanizmus az a világszemlélet, amely végre ismét az emberrel kíván foglalkozni, etikailag és vallásosan, — újra szeretni kívánja az életet és az embert, hogy végre, hosszú szünet után, ember megkérdezze az embertől: „Honnan jöttél és merre tartasz, testvér?”

A Jákob-trilógia az új célt szolgálja

(Új és hatalmas műve, a Jákob-trilógia iránt érdeklődöm és felvetem az e műnek és

THOMAS MANN

korunknak kancsolataival foglalkozó kérdést.)

— Örülök ennek a kérdésnek, mert hiszen bibliai trilógiám első koncepciója abból a gon-

Konzervativizmus és szabadság harca a Fáraók országában

— A trilógia befejező kötete azért is érdekelt különös módon, mert a regénybe önként és természetesen belejátszanak az akkori kor nagy szellemi küzdelmei. Az akkori egyiptomi uralkodó, IV. Amenophis konzervatív és mereven nacionalista volt és elzárkózott minden reform elől. Mikor azonban az ifjú József bevonul Egyiptomba és megnyeri az uralkodó szimpátiáját, csendes és szellemi értelemben elsőrendű fontossága, mondhatnám teljesen modern küzdelem kezdődik két világszemlélet körül: József a monoteizmus mozgalmát szítja és a Napkultusszal a sötét Ammonkultusz ellen harcol. A Napkultusz pedig egyetemes jellegű és a szabadság jegyében áll. Ezért van az, hogy regényem modern a szó mély és harcoss értelmében és ezért érdekes történelmi szempontból.

„Kedves magyar íróim”

— Tudom, hogy a magyar irodalomról is szeretne valamit hallani. Azzal kell kezdenem, hogy a fordítás és az átültetés megoldatlan és megoldhatatlan kérdése nagyon megnehezíti, hogy megérdemelten foglalkozzunk egymás irodalmával és költészetével. Ezzel a sajnálatos ténnyel szemben áll, hogy van valami szép abban, hogy az irodalom irracionálisát, amely a nyelvben gyökerezik, nem oldhatjuk meg teljesen és nem formálhatjuk át az ész, a ráció képmására, hanem hogy marad valami megoldatlan. A szerzővel való identifikálás nem sikerülhet soha, mert a szerző egyben ember. A magyar irodalomban szeretem a régie-

dolmatmenetből adódott, amelyet az imént vázoltam. A trilógia is csak az új és vallásos humanizmusról alkotott világszemléletemet érzéki meg: megmondhatnám, olyan értelemben, mint a neokatholikus irodalom a vallás eszméjét, Bibliai mítosz ez a trilógia, de olyan emberi, mint amilyen emberi volt a benne szereplő emberek egymásközi élete. Istenért való harcuk és küzdelmük mindenért, amiért azóta az emberiség változatlanul küzd: szerelem, rang, szabadság. Minden egyes embernek talán egész életében belsőleg, őszintén fáradoznia és küzdenie kell, hogy elérhesse azt az etikát, amely a Bibliában és a Biblia embe-reiben megnyilvánul.

— Most fejezem be a harmadik részt: József Egyiptomban. Most: egy esztendő jelent, de egy esztendő alatt elkészülök vele. Ennek a könyvnek a gyökerei gyermekkoromban nyulnak vissza, mert már akkor olvastam lélegzetvisszafojtva a Bibliát, de egyben Egyiptom is nagyon izgatta a fantáziámat. Szerettem ezt a legendás országot a maga nagyszerű természetével és később az architektúrája és szobrászművészete jobban a közlembbe férközött, mint akár a görög művészet. Ez a József-regény élénkebb, színesebb és mintegy jelenetesebb, szcenárium szempontjából tagoltabb és ritmikusabb, mint eddigi műveim és így azt gondolom, hogy ez lesz az első könyvem, amely filmre alkalmas.

Korda Sándor London-Film Társasága
Bíró Lajos utján, akit személyesen jól ismerek, már meg is vásárolta az opció jogát

és annak ellenére, hogy a „Buddenbrooks” megfilmesítése nem sikerült, ezuttal bizom a sikerben. Sokáig nem tudtam megbarátkozni a filmmel, mert a haszontalan elem túlteng benne, de sok szép produkció is hagyta el a stúdiókat, különösen az utóbbi időben. Színház és film nem versenytársak, mert a film képeivel sokkal inkább epikai jellegű. Az oroszok például azért tudnak művészi filmeket produkálni, mert irodalmuk is erősen epikai volt.

ken kívül, akiről már nagyságuknál fogva nem kell beszélnem.

Kosztolányit, akinek „Véres költő”-jéhez német kiadásban először is irtam; továbbá igen nagyra tartom Móricz Zsigmondot, akiben ősi epikai erőt találtam, de legjobban szeretném Ady Endrét megismerni, mert számtalan oldalról és egyre többször hallom, hogy pártját ritkító költő!

Ezek, hogy így fejezzem ki magam, kedvelem magyar íróim, amiből ugyan csak azt láthatja, amit minden más népnél is el kell mondanom, hogy a fordítás tökéletlensége bénító. Dehmelnek sem sikerült Verlaine-t átültetni a német nyelvbe, bármilyen „tökéletes” is a munkája és Zweig is csak egy bizonyos határig tudott elmenni. Magam is ezt tapasztaltam a „Zauberberg” francia kiadásánál. Prága után Budapesten tartok felolvasást, — talán ott adódnak olyan kapcsolatok, amelyek jobban megismertetnek a magyar irodalommal. Budapest után Bécsben leszek és aztán visszatérek Svájcba és ki nem mozdulok jó ideig.

Közben majd egy teljes óra telt el az ígért negyedóra helyett és hogy halásznak mutatkozom, gyorsan bucsuzom. A kilinccsen még a kezem és már szól a telefon, amelyet Mann felesége újra bekapcsolt. A lépcsőn pedig már találkozom azokkal, akik szintén a nagy író szájából akariák hallani, hová vezet az emberiség utja a zavaros kor rengetegén át.

Neubauer Pál.

KERPEL könyvtár
vezet! Havi díj 40 lej.

Veszedelemes szélhámosnőt tarlózlatott le az aradi állam- rendőrség

Az aradi bejelentőhivatal egyik tisztviselőjénél jelentkezett ma egy fiatal leány, aki munkakönyvet adott át és kérte, hogy írják be, mert Aradon akar munkát vállalni. A fiatal leány könyvében ez állott: *Popa Florica*, Apa-tuban született 1908-ban, foglalkozása gyári munkásleány. A bejelentőhivatal tisztviselője felküldte a munkakönyvét a büntügyi nyilvántartóba, hogy ott megállapítsák, nincsen-e a jelentkező ellen büntügyi eljárás folyamatban. A nyilvántartó detektívjeinek legnagyobb meglepetésére a munkakönyv fényképe alapján találtak egy nyilvántartó lapot, amelyen azonban *Pop Florica* név szerepelt. Egy másik helyen pedig *Bulea Sofia* néven volt bejelentve a három nevű nő.

A fenti nevek ellen több romániai város rendőrsége országos körözést adott ki lopás és egyéb különböző szélhámosságok miatt. Nyomban elővezették a jelentkező munkásleányt, aki állhatatosan megmaradt amellett, hogy könyve valódi és őt *Popa Floricának* hívják, semmi köze nincsen az országosan körözött *Pop Florica* és *Bulea Sofiához*. A detektívek pontos adatokat vettek fel, majd pedig ujjlenyomatokat készítettek s pár perc múlva kiderült, hogy a munkásleány azonos a körözött szélhámosnővel.

Bulea Sofia alias *Popa-Pop Florica* tagadni próbált még egy ideig, végül is megígért. Vallani kezdett és elmondotta, hogy Aradon és több erdélyi városban követett el szélhámosságokat. Vallomását nem folytathatta, mert rosszullett és eszméletét veszítette. Orvost hívtak, aki megállapította, hogy az elfogott fiatal nő másállapotban van és az izgalmak nagyon megviselték. *Iancu Traian* nyomban intézkedett, hogy külön zárkában helyezték el és vallatását mindaddig függeszték fel, amíg jobban nem lesz. Most abban az irányban nyomoznak, hogy az őrizetbe helyezett nő honnan szerezte a hamis munkakönyvet és milyen bűnök terhelik lelkiismeretét.

Helyes üzleti elv SZENTGYÖRGYINÉL

már 10 év óta, hogy a jó áru a legjobb propaganda — mert visszahozza a vevőt!

A mostani jubiláris nyereség-akció keretében a márkás külföldi és belföldi minőségek kelnek nemes versenyre és a normális napiár alá nyomott, hihetetlenül olcsó árak fogják Önt is vásárlásra csábítani!

Fehérrút most vegyen, mert az árak emelkednek — és jó befektetésnek fog bizonyulni.

LANGER	Ezeknek a gyáraiból válogathat chiffont 36, vásznat 39, angint 50, köpert 55, damasztot 70, alsólepedő-vásznat 110, paplanlepedő-vásznat 115, tiszta len-vásznat (90 cm.) 150, tiszta len-vásznat (180 cm.) 270 lejtől.	SCHROLL
TANNWALD		SPIEGLER
REGENHART		SIEGL

A kipróbált jó belföldi műselymek olcsó árajánlata ez:

Crépe de chine (fehérműre v. ruhára)	68—75
„ Marocain	95—120
„ Georgette	90—110
„ Satin	150—175 lejtől

és még számos luxus-minőség és divatszövet, melyek árai mind — sajnos — fel nem sorolhatók.

Nemcsak műselymek, hanem tiszta selymek is bámulatosan olcsó árakon szerepelnek a mostani nagyszabású selymvásáron; így például:

I. Crépe de Chine (fehérműre, vagy ruhára)	120
I. Crépe lavable	150
I. Georgette	195
Taft	195
Crépe marocain, vagy satin, v. roumaine	330 lejtől

A saison legkiemelkedőbb, gyönyörű divatanyaga a selyembársony, melynek árát ilyen olcsón még senki sem szabta meg, mert a *Carioca* (gyűrhetetlen bársony) 395

Velour transparent	390—450
Matt selyembársony	450
Velouchiffon imprimée	450 lej

Nem maradhatnak el a 260 lejes paplan-szatinok (selyem) és a 450 lejes selyembrokátok (180 cm.) sem.

Ugyebár ilyen árak mellett Ön sem fogja elmulasztani a legalább 500 lejes készpénzbevásárlást, hogy a saját maga által választott számú nyereségjeggyel a csodás 20 prémium sorsolásán részt vehessen.

A Skoda-botrány teljes leleplezésére készül a liberálispart

Bratianu Dinu beszéde a prefektusok előtt — Az egészségügyi költségek ezentul az államot terhelik

Bucurestiből jelentik: A mai megyefőnökök értékezetlen a mezőgazdasági kamarák elnökei és a gazdasági szolgálat igazgatói is résztvettek. *Costinescu* egészségügyi miniszter szólalt fel elsőnek, ismertette az új költségvetés egészségügyi rendelkezéseit. Mindazokat az egészségügyi költségeket, amelyeket eddig a községek és megyék viseltek, az állam költségvetése fedezi ezentul. Csupán a községi szülészeket fizetik a községek. *Incul* röviden ismertette a kormány működését és arról beszélt, hogy a kormány főfeladata a rend és nyugalom fenntartása, hogy biztosíthassa állampolgárainak élet- és vagyonbiztonságát, amely a liberálisok hatalomra juttekor a szélsőséges áramlatok elhatalmasodása miatt veszedelembe forgott. *Ezidőszerint a rend és nyugalom biztosítva van.*

Alimanisteanu köszönetet mondott a belügyminiszternek a premilitáris kiképző-központok felállításáért: eddig 350 központot, 1645

A texasi csatornaépítési panama

Washingtonból jelentik: A kormány külön esküdttszéket küldött ki a texasi csatornaépítési panama ügyének letárgyalására. Egész Amerika közvéleménye várja izgatottan a tárgyalást, miután annak eredményétől függ esetleg az egész Roosevelt-kormány helyzete. A panamavádat a képviselőházban emelték első ízben és azt hangoztatták, hogy csalárd összejátszással ennél a nagyarányú közmunkánál hatalmas összegekkel károsították meg az államot.

fiók-központot létesítettek. 2000 kiképzőt instruáltak és 200 ezer ifjút részesítettek kiképzésben. Sasu földművelésügyi miniszter az egyre jobban terjeszkedő gazdasági programról beszélt, ismertette a kormány terveit és felkérte a prefektusokat, hogy ne politizáljanak és legyenek olyan megyefőnökök, amelyekre egy mezőgazda-államban szükség van. Az értekezlet után a liberális-klubba vonultak a megyefőnökök, ahol *Bratianu Dinu* fogadta őket.

A pártelnök ismertette a Skoda-ügyet és rámutatott arra, hogy a nemzeti-parasztpárt úgy akarta ezt az ügyet kiaknázni, hogy ebből a pártra hátrányok származzanak, azonban a parlamenti vizsgálóbizottság semmi olyat nem tudott bizonyítani, ami a liberális pártra akárcsak kellemetlen is lett volna. Elmondotta az elnök, hogy a *Bentoiu*-féle javaslat kamarai tárgyalása során tájékozik majd a többségi képviselők véleményéről, mert ebben az ügyben egységesen és határozottan kell állást foglalni.

— Arról beszélnek. — mondotta *Bratianu*, — hogy a Semmitőszék nem dönthet a *Bentoiu*-féle javaslat szellemében. Ez nem érdekel minket, a Semmitőszék a törvények értelmében dönt majd, nekünk azonban egységesnek kell lennünk és vigyáznunk arra, nehogy a Skoda-ügy szétforgácsolja pártunkat. Megfelelő atmoszféra teremtése érdekében brosrakat adunk ki, amely tárgyalni fogja egyrészt, hogy mit tettek a liberálisok az ország fei-

legyverése érdekében, másrészt megvilágítja a Skoda-ügyet, végül pedig kifejti, mit tett a nemzeti-parasztpárt az ország felfegyverzése érdekében. Ezután rámutatott az elnök arra, hogy a romániai fegyvergyárak az ország fegyverszükségletét tökéletesen fedezni tudják, kivéve a nehézágyukat.

CENTRAL: D. e. 11^{1/2},
d. u. 3, 5, 7^{1/4}, és 9^{1/4} órákor

PAUL MUNI

Megkapó és lenyűgöző slágerfilmje,

A pénz rabszolgái.

A filmgyártás remekműve!

Egy második „CAVALCADE” film!

SELECT: Ma utóljára!
5, 7^{1/4}, és 9^{1/4} órákor

A Montblanc királya

SEPP RIST. BRIGITTE HORNEY.

Diákoknak engedélyezve!

D. e. 11^{1/2}, és d. u. 3 órákor:

Egy leány keresi páriát.

Főszerepben: Maoda Schneider.

Holnap, hétfőn premier!

A nők ura.

Zenés vígjáték. Vezetőszerepekben *James Oagney* (A „Rivaldaférv” férfifőszereplője) és *Margaret Lindsay.*

Jön: *Gaál Franciska* vígjáték-szlágere,

„Péter”.

Jegyek elővételben már hét ótől kaphatók! Ajánlatos jegyekről előre rendelni, mert az előadások pontosan lesznek megkezdve!

ASZODY JÁNOS:

„ENNYI RÉSZEM VOLT A VILÁGHÁBORUBAN“

— Két kötet diplomácia —

Köpenyforgatás, gyanus bőbeszédűség, kézművészet...

Ilyen és hasonló szavak, fogalmak jutnak az eszembe, amint a 72 éves Lloyd George emlékiratainak vaskos, második kötetét lapozgatom.

Nem mondható éppen szorgalmas tollforgatónak a híres angol államférfi. Az emlékiratok első kötetét még 1933-ban jelent meg, a második nemrégiben tünt fel a nemzetközi könyvpiacra míg a harmadik, a befejező rész csak 1936-ban fog napvilágot látni. Ezt tudatja velünk a második könyv végére odabiggyesztett mondatocská. Lloyd George optimista mint mindig. Most ünnepelte nemrégiben 72-ik születésnapját, erősen bizhatik még életében, hogy a harmadik és egyben legsúlyosabb tényeket tartalmazó életrajz-könyvével a második kötet megjelenésétől számított további két évig akar várni. Nem kell elfelejtenünk azonban azt sem, hogy egy olyan súlyos egyéniségnek, mint amilyen Lloyd George, erősen át kell gondolnia, meg kell fontolnia azt, amit leír. A történések fontosságát tekintve, mondhatnánk nem is sok az a két év.

Mielőtt az első két könyvben közöltek tárgyalásához fogunk, ismerkedjünk meg előbb Lloyd George egyéniségével. Következésképpen jellemzi a történelmi alakot emelkedett brit államférfit, egyik legjobb ismerője, Frank H. Simonds, az amerikai újságíró:

„...jótulajdonosságai nem hiányoztak. Kivéve egyet. Az őszinteséget. Hihetetlen könnyedséggel tudott irányt változtatni és utolsó percig hangoztatott elveit pártizmi egyszerűséggel tette félre. Ugy változtatta politikai irányelveit, mintha, mondjuk, szabójától vagy borbélyától való kimaradásról lett volna szó. Elveket elhagyni, szövetségeket elárulni olyan közömbösséggel tudott, mintha gesztusainak erkölcsi súlyáról fogalma sem volna“.

Erdekes történelmi epizódok

Clemenceau maga is kijelentette volt, hogy Wilson személye nélkül egy pillanatig sem tudta volna elviselni Lloyd George közelségét. A „Tigris“ pedig éppen a Saar-ügyek miatt, a béketárgyalások emlékeztetés napjaiban ököllel rontott neki a gunyosan merev állásponton lévő Woodrow Wilsonnak. Kabátja hajtókáit markolta meg és úgy rángatta az amerikaiak érdekes elnökét, miközben hangosan ordított: „Boche!! Boche!!“. Ami tudvalevőleg a germánok gunyos neve a francia nyelvben. A nála megszokott szertelenséggel azonban, a másnapi tárgyaláson már majdhogyan össze nem csókolta a visszatérő Wilson. A „Tigris“ és Lloyd George között ilyen tettlegességre nem került ugyan sor, azonban a látszólagos jóviszony engesztelhetetlen ellenszenvet takart. Amikor évekkel később Clemenceau az oxfordi egyetemre rándult, hogy ott diszoktori oklevelét átvegye, összetalálkozott Lloyd George-val is.

— Nos, mit szól mindehez elnök ur? — kérdezte ez utóbbi.

— Csak azt, hogy a fegyverszünet óta Ön Franciaország legveszedelmesebb ellensége! — mordult rá dühösen az őszinte „Tigris“.

— Rendben van... lehet... — felelte Lloyd George mosolyogva — de azt Ön is tudja, hogy ez nekünk, angoloknak, hagyományos politikánk.

Ez jellemzi különben Lloyd George háborúutáni működését és ezt szeretné lemosni magáról az angol külpolitika nagymestere.

A háború kitérőse körüli adathalmazban nem találunk említésre méltót. Ugyanazok a felbukkanó erőlködések, mint memoár-író elődjéinél. „En nem akartam háborút... csak a többi...“ A háború folyamán Lloyd George működése nem volt mélyreható, a katonák dolgaiba nem szólhatott bele és így aktivitása inkább csak akkor lesz kifejezettebb, amikor az orosz forradalom kitérőse idején, a diplomácia és egyes szervei — lásd „Intelligence Service“ — újra munkába léptek. Tudvalevő, hogy különböző helyekről számtalanszor hányták Lloyd George-ék szemére, hogy a cári családnak a forradalom kitérőse utáni elszállítását az orosz vezéren cirkáló angol hadihajók megtagadták volna. Ennek a mellékesevénynek közel tizenkét oldalt szentel az emlékiratok második kötetében. Gyanus bőbeszédűséggel magyarázza a különböző sürgönyöket, amelyeket Balfour, az akkori brit minisz-

Lloyd George írja:

terelnök menesztett Pétervárra, Buchananhoz, az angolok nagykövetéhez. Ezekben a terjedelmes táviratokban felszólították a követet, hogy ajánlja fel a páncélosok vendégszeretétét a cári családnak. 1917. március 22-éről kelteződik az az értesítés, amelyben Buchanan közli Londonnal, hogy Miklós cár visszautasította az ajánlatot.

Arról azonban hallgat Lloyd George krónikája, hogy Jekaterinburgnak a fehérek által történt visszafoglalásakor, miért utasították vissza ugyan ezen cirkáló a cári család földi maradványainak elszállítását? Magasabb politikai érdekek, a cári gyarmati politika és az angol imperializmus ösztönközései Afganisztánban, Dardanellák...???... Ki láthat be a titokzatos háttérbe, ki ismerheti azokat a rugókat, amelyeken a brit világbirodalom, ha kell, szövetségeseket is elsöprő ereje nyugszik? Azonban nem is ezt a feladatot vállaltuk magunkra. Elemezzük tovább Lloyd George feljegyzéseit.

A második kötet az orosz forradalommal és a „Balfour sürgönyökkel“ végetért. Lloyd George letette a tollat és bizonyára magában arra gondolt, hogy a harmadik könyvvel jó lesz vigyázni, mert a világ figyelmé ezen utolsó könyve felé fordul majd leginkább. Miért? Egyszerűen azért, mert Lloyd George igazi diplomáciai működése a háború befejezésével kezdődött. A hozzáértők kíváncsiak arra, miképpen fogja „kimagyarázni“ magát a brit diplomata. Miért van az, hogy bár franciaellenes politikát folytatott a párisi tárgyalások folyamán, mégis olyan szerződést írt alá Versailles-ban, amely az angol üzleti érdekeknek nem jelentett teljes sikert? A fegyverszünet első mámorában nem jelentette-e ki a különben olyan óvatos Lloyd George, hogy „Ott állítottam falhoz II. Vilmost, ahol éppen elfogják!“ Hetekkel később pedig Párisban mindenáron arra törekedett, hogy a franciák által reklamált jóvátétel összegeit mindjobban lenyomja. Még füstölögtek azoknak a bombáknak a helyei, amelyeket a német repülők dobtak le Londonra, de Lloyd George már pártfogásába vette az alig pár nap előtti ellenfelet. Sőt! A Saar-kérdés ügyében azonnal és a leghatározottabb formában a franciák ellen foglalt állást. Amikor a franciák megkezdték a Ruhr-okkupációt, Lloyd George magából kikelve tiltakozott és a Foreign Office megkerülésével, saját nevében írott levélben nyíltan az angol-francia viszony megszakításával fenyegetőzött.

Eppen ez a „sokoldalúság“ volt az oka annak, hogy Lloyd George rövidesen és csufosan megbukott.

1921-ben történt. Az angolok azaz helyesebben szólva, Sir Basil Zaharoff által támogatott

Oradeai uriaszony halálugrása

Rejtély, amit még nem tudunk megoldani — a harmadik emeletről

fak megoldani — A szerencsétlen uriaszony a kórházban szenvedett ki

Oradeáról jelentik: Megrázó öngyilkosság történt pénteken délelőtt Oradeán. Dr. Feld Albertné, ismert oradeai ügyvéd felesége, a város urti társaságának közkedvelt tagja, levetette magát az Apolló-palota harmadik emeletről s rövid szenvedés után meghalt.

Feld Albertné délelőtt a korzón sétált egyik barátjával, dr. Popescu Aurelnéval s látszólag gondtalanul beszélgetett. Többször végigmentek a főúcai korzón. Egy óra után valamivel Popescu Aurelné egy ismerőssel találkozott s megállt vele néhány pillanatra. Feld Albertné felhasználta ezt a pillanatot s anélkül, hogy elbucsuzott volna, elrohant s rövidesen véresen terült el az Apolló-palota udvarának kövezetén.

Az uriaszony felfutott a közelben lévő Apolló-palota harmadik emeletére s onnan levetette magát a köves udvarra. A zuhanásra

6 havi részletre **Mercur könyvre** is
menyasszonyi koszorú, látvány és menyasszonyi csokor: különlegesség legolcsóbban
„HUNIA“ ARAD,
Str. Moftanu 2. (Hunyadi-pa o'ra.) 460

görög hadsereg kezdeti sikere után megtorpan és Kemal pasa vezérlete alatt álló török csapatok nyomásának engedve menekülésszerűen vonul vissza dél felé. A török előőrsök ellenállás hiányában már a Bosporus déli részén cirkálnak és Kemal pasa ráúzen a Dardanellákat tartó, jelentéktelen erősségű angol csapatokra, hogy hagyják el a tengerszorosot. Lloyd George ott fenn, Londonban, kétségbeesetten látja, hogy milyen kalandba sodorta a komoly brit világügyeket. Nemcsak Anglia, de egész Európa ügyévé vált a Dardanellák kérdése és Kemal pasa mögött egész Ázsia, az összetömörült Izlám várta ugrásrakészen az események fejleményeit.

Lloyd George ezekben a történelmi pillanatokban tökéletesen elvesztette a fejét. Segítségkérő sürgönyöket meneszt Rómába, Párisba, táviratokkal árasztja el a Dominiumokat, Afrikát, Kanadát, Ausztráliát. Még Romániát és Jugoszláviát is felszólítja, hogy küldjenek csapatokat a Dardanellákra azaz kezdjenek egy olyan új háborúba, amelyből egyedül csak Angliának lehet haszna. Ez egyszer azonban csütörtököt mondott a szokásos brit harcrendszert, amely évszázadok óta abban állott, hogy ellenfeleivel szemben szövetségeseinek egész légióját mozgósította, míg ő jóformán részt sem vett a hadakozásban. Legfeljebb a pénzt adta és a fegyvert szállította.

A csődöt mondott nagy tervek

Róma és Páris válaszképpen utolsó csapataikat is visszarendelték, a Dominiumok egészen hidegen fogadták a véres táncra való felhívást, Románia még nem felejtette el, hogy a génuai tárgyalásokon Lloyd George Besszarába elcsatolásáról beszélt és Jugoszlávia is jól emlékezett az angol miniszterelnök ama kijelentésére, amellyel Közép-Európa balkánizálásával vádolta a fiatal délszláv államot. Ezzel szemben az összes mohamedán államok és az angol birtokok mohamedán vallású lakossága is egyöntetűen állást foglalt Kemal pasa mellett. A brit világbirodalom mohamedán polgárainak hűsége hirtelenül megingott. Ez több volt, mint amennyit kockáztatni lehetett.

Lloyd George megbukott.

Valószínűnek tartom, hogy mindez nem ilyen egyszerű és világos formában kerül majd előadásra. Ha egyáltalában elbeszélésre kerül. Minden valószínűség szerint ki fog maradni az az egykori karikatúra, amely Wilsont és a „Tigris“-t ábrázolja, amint a „Feledés“ kapujában a következő szavakkal fogadják a bukott kormányelnököt: „Három éve várunk Önre!“

Tény az, hogy Lloyd George azóta sem tudott talpraállani.

CAA (AAC) lea-estélye február 2-án a Fehér Kereszt összes terméiben

Megszüntette az ügyészség az eljárást két aradi ügyvéd ügyében

Az ügyvédi kamara is rehabilitálja az ügyvédek

Megirtuk annakidején, hogy az aradi ügyészség az ügyvédi kamara feljelentésére eljárást indított két aradi ügyvéd ellen. Az ügyvédek azzal vádolták, hogy egy aradmegyei földműves-egyesület ügyészeként szerepeltek és ilyen minőségben meg nem engedett módon szereztek klienseket maguknak. Miután a bűnügyi vizsgálat megállapította, hogy a két ügyvéd nem követte el a terhére rótt cselekményt, a mai napon megszüntette az eljárást ellenük. Az ügyészségi döntés nyomán az ügyvédi kamara is hamarosan rehabilitálja a fegyelmi vizsgálat alatt álló ügyvédeket.

UJ KURZUSOK a BERLITZ-iskolában

Román, német, francia, angol, magyar, olasz gyors- és gépirótanfolyamok február 1. és 2-án kezdődnek. Új tarifa.

Beiratások és felvilágosítás naponta 8-21 óráig Str. Vasile Goldis 3.

Válóperek sorozata egy aradi vendéglő körül

Vigjátékszerű bonyodalmak, asszonyoktetésekkel és egy kapukulccsal megvert artistánóval

A francia vigjátékok párisi nagyjai tollára volna méltó az eset, amely izgalmas történettel bővítette az aradi „chronique scandaleuse” amugy is gazdag tárházát. A beavatottak már napok óta beszélnek róla, a történet kiszínezve szájról-szájra jár, sokan már fejleményeket emlegetnek... mindenesetre tény, hogy az élet ezuttal olyan groteszk színjátékok produkált ebben a csendes kisvárosban, amely színpadra vagy filmre átdolgozva a valószínűtlenség gyanuját ébresztené a jámbor nézőben.

Színhely: egy aradi lokál. A helyiség tulajdonosát jól ismerik Aradon és már hetek óta suttogtak arról, hogy feltűnően érdeklődik egy aradi asszony iránt, aki viszont gyakran fordult meg az aradi kávéházakban, éttermekben és bárókban férje társaságában. A fiatal asszony szívesen fogadta az érdeklődést s így senkisésem csodálkozott azon, hogy sűrűn láthatták őket együtt a fejleményekre várakozó kíváncsiak. A nagy érdeklődésről tudomást szerzett a lokáltulajdonos felesége is, aki viszont nem volt hajlandó oly könnyen belenyugodni a szituációba, sőt meglehetősen energikusan adta tudtára férjének, hogy flörtjét mivelőbb abba kell hagynia. Állítólag hasonló viták folytak le a fiatalasszony és férje között. A káftalban tehát vígan forrtak az elkövetkező események.

Dal a szerelemtől

A lokálban epedő tangó ritmusa lüktetett, mindent elseprő szerelemtől szólt a dal. S ketten összesimulva suhantak a fényes parketten...

A második felvonás nem sokáig váratott magára. A lokáltulajdonos párnapos utazásra indult. S vele együtt eltűnt a szórakozóhelyiségekből a fiatalasszony. Csak a férjet lehetett néha a korzón látni, idegesen. Egy csendes lakásban viszont a feleség idegeskedett s előrelátható volt, hogy ebből a kettős idegességből még parázs skandalum lesz. Nem is maradt el a pikantéria kedvelői legnagyobb öröme. A feleség közben észrevette, hogy a lokál egyik alkalmazottja, jó megjelenésű, intelligens fiatalember, melegen érdeklődik sorsa iránt és együttérez vele a férje iránti felháborodásában. Az együttérzés valahogy kapcsolatot teremtett közöttük és amikor a férj hazakerült s hangos botrány játszódott le a házastársak között, az asszony cselekvésre határozta el magát. Amivel azután meglepetést okozott mindenkinek. Azt várták, hogy a fiatalasszonnyal szemben lép fel erélyesen és megvédi hitvesi jogait. Ehelyett azonban a már nem fiatal asszony egy szép napon eltűnt otthonról. S vele együtt nyomaveszett az ifjú együttérzőnek is. Kiderült, hogy a feleség és a fiatalember megszök-

tek. Az asszony körülbelül százezer lej készpénzt és ékszereit vitte magával, nehogy aragi gondok zavarják meg az idillt, hiszen a két szív és egy kunyhó-elmélet már régen muzeumbakerült valahol az első Ford-autó mellé...

A férj sem sokáig várt a cselekvéssel. Egy szép napon eltűnt otthonról a fiatal asszony. S ugyanaznap a lokálban tünt fel. Helycsere történt. A férj tiltakozott, toporzékolt, erőszakkal fenyegetőzött, botrányt helyezett kilátásba, sőt még karhatalom igénybevételéről is beszélt, minden hiábavalónak bizonyult. A fiatalasszony kijelentette, hogy megelégtelt a házaseletet és új uton keresi boldogságát. Napok teltek el, amíg végre lecsillapodtak a kedélyek. A feleség az ifjú alkalmazottal állítólag nyugodt boldogságban él Brasovban, a férj megtalálta lelkinyugalomát a fiatalasszony mellett... csupán egyetlen férfi maradt vigasztalás nélkül. Bár a rossz nyelvek azt mondják, hogy ő is megnyugodott már a helyzetben és sikerült már — kártyásvnyelven szólva, — más oldalon regresszálnia magát...

Egy váratlan intermezzo

A történetnek azonban még mindig nincs vége. Az eleje és vége között, amikor a vigjátéki bonyodalmak javában zajlottak, egy kis váratlan intermezzo játszódott le. Egy harmadik házaspár felléptével. A lokálban ugyanis egy csinos táncosnő működött, aki mély benyomást gyakorolt a helyiség egyik mindennapos vendégére. Az érdeklődés ugylátszik kölcsönös volt, mert a bártündér gyakori partnere lett a fiatal férjnek, akinek feltűnően szép felesége hamarosan gyanakodni kezdett. Kisvárosban semmit sem lehet eltitkolni. A feleség érdeklődött és néhány nap alatt oly adatokat nyomozott ki, amelyek becsületére váltak volna egy nagyvárosi Sherlock Holmesnek is. S egy szép napon megjelent a vetélytársnő lakásán. Éppen abban a pillanatban, amikor a bártündér és a férj — hogyismondjam — meglehetősen kényes szituációban volt. A temperamentumos fiatal feleség más fegyver hiányában előkapta retiküljéből kapukulcsát és azzal ugrott neki a lokáldémonnak. Izgalmas párharc. Amelyből a feleség kerül ki győztesen. A vetélytársnő bevert fejével hevert ajultan a szőnyegen.

S egymásután hullanak elő a válóperek, egyszerre három.

A kávéházban, a párolgó fekete mellett, otthon az illatos tea mellett bőven akad téma. Aradon vigjátékok mutattak be: Irta és rendezte: az élet. Játsszották: békés polgárember. Forgószínpad nélkül...

A nézők tapsoltak. A darab sikert aratott... Mar.

Egy székely nemes, aki felfedezte a demokráciát

Hatvany Lajos báró tanulmánya Bölöni Farkas Sándorról.

Kevés olyan, valóban irodalmi érdekességű könyv jelent meg a magyar könyvpiacra, mint Hatvany Lajos báró essay-je Bölöni Farkas Sándorról, az erdélyi unitáriusok nagyszerű írójáról, aki az elmúlt század első negyedében élt Clujon. Ez az erdélyi, unitárius székely nemesember egy rendkívül érdekes utinaplóval gazdagította a magyar irodalmat, amelyben mindazokat az impresziókat maradandó formában kívánta megörökíteni, amelyeket egy véletlen északamerikai utján nyert. Bölöni Farkas Sándor kora és társadalmi osztálya összes előítéleteivel terhelt járta meg a legfiatalabb demokratikus korszakát építő amerikai társadalom világát, ahonnan lelkileg és szellemileg felszabadultan tért vissza, hogy a demokrácia világának egyik legmegértőbb utóroájává váljék — Erdélyben. Ezek a helyhatározók, ezek a relációk egyben magyarázatát adják annak is, hogy Bölöni Farkas Sándort, könyvének kétségtelen közönség-sikere ellenére is — miért kellett a magyar demokrácia egyik legmarkánsabb szellemi élharcosának újra felfedeznie, közel száz év eltelté után...?

Hatvany Lajos báró évek érezhető gondos és szeretetteljes adatgyűjtése után eleveníti fel könyvében, — katinedrátlan irodalmi szemináriumának első előadás-sorozatákként, — Bölöni Farkas Sándornak korát, világát és kora világszemléletet messzi megelőző magánébredését. Az erdélyi székely nemesember lelki vesződéseit nagyszerű biztonsággal érzékelteti annak a fajt, felekezetet és rangot oly szigoruan osztályozó, régi világnak megíelenítésével, amelynek gátjaival, korlátjaival és korlátoltságával oly hiába küzd Bölöni Farkas Sándor, míg Amerikáig eljuthat, hogy a demokrácia teljes átértésével annak egyik előretolt szellemi pionirjává válhassék megint utinaplójával. Ugyanaz a hév és ugyanaz a meggyőződés sugárzik Hatvany könyvének lapjairól, amely hősenek kezébe adta a tollat: érezzük az időtávlatok ellenére is a rokonlélek ujjongását a felfedezés értéke és jelentősége felett. Mint essay, az erdélyi unitáriusokat kivéve, a felfedezés izgalmaival hat minden olvasóra Hatvany írása, melyet meg kell ismernie mindenkinek, akik az irodalomban nem szórakozást, vagy felejtést, hanem új élményeket keresnek egy határozott és megértő szellem irányítása mellett. A könyvet a budapesti Káldor-kiadóvállalat adta ki izlésesen és a romániai könyvkereskedésekben is kapható. (j.)

Megállapították

a budapesti Opera botrányokozójának személyazonosságát

Ismeretes az a váratlan és kinos jelenet, amely a budapesti Operaház szerda esti. Márta előadásán történt, amikor egy kopott külsejű alak az előadás közben berohant a nézőterre, ahol olyan botrányt rendezett, amelynek következtében az előadás percekig szünetelt. Az illetőt a rendőrség elfogta, de a személyazonosságát nem lehetett kideríteni. Ma aztán végleg tisztázódott ez a kérdés és megállapították, hogy az illető Szabó Pál volt magántisztviselő, elmebeteg, aki már többször volt elmeegógyintézetek lakója.

MA ESTE Sütőipari Egyesület táncos tea-estje az Iparos-Othon összes termében. Kezdeté 9 óra-or.

HIREK

Mai leányok

Regények jelentek meg róluk, szindarabokat mutattak be, filmeket peregtettek le, cikksorozatokot írtak, nyilatkozatokat közöltek, mindenki hozzá akar szólni ehhez a témához, amely érdekes, izgató, aktuális: milyen a mai leány? Pszichoanalitikusok boncolgatják lelküket, írók kutatják érzéseiket, gondolataikat, vágyaikat, hogy kiterítsék a boncasztra és odamutassák a figyelő kíváncsi világnak: ime, ilyen a mai leány.

Hát milyen?

Egy angol egészségkutató testület akarta megoldani a ma is megfejthetetlen problémát, egészen angolos módszerrel. Ki akarta deríteni, miről beszélnek a mai leányok és Midland egyik csokoládégyárában tizenöt és tizenhat éves fiatal és egészséges angol leányt tettek fel a kérdést. S megszületett a legújabb statisztika, amelyből kiderül, hogy száz esetben negyvenkétben férfiakról beszélnek a mai leányok. (Vajjon a régiak nem?) Utána legközelebb arról, mennyire nem szeretik azt a munkát, amelyet éppen végeznek, ezenkívül pedig a filmsztárok élete, a sportrekordok és azok hősei és a helyi pletyka. Csak kilenc esetet találtak, száz közül, ahol pénz volt a kedvenc téma. S száz esetben — három esetben hangzott el néhány dicséret szó a munkáról. Valószínűleg ez sem volt őszinte.

A konkluziókat még nem hozta nyilvánosságra az illető angol intézmény. Valószínűleg nem is fogja, mert ebből a statisztikából — reális konkluziókat levonni aligha lehet. Abból, hogy egy tizenöt éves bakfis az ideáljáról beszél legtöbbször, igazán nem vonhat le senkinek általános következtetéseket. Még egy angol tudós sem. A mai leány problémáját, elméleti alapon megoldani kissé túlkemény dió, még egy egészségkutató intézet számára is. Hát tulajdonképpen milyen a mai leány?

Idegesebb, öntudatosabb, felvilágosodottabb és éppen ezért elhagyatottabb, mint volt a háborúelőtti társa. Lény, aki többet lát, mint rég, akinek szeme előtt játszódik le az új idők kapkodása, sok-sok tragédiája, aki tisztábban látja a sivár jelenet és kevésbé bízik a rózsás jövőben. Aki nem menekülhet folyton a szülői védőszárnyak alá, vizsgálást keresve, mert a szülők maguk is vigasztalásra szorulnak. Akinek egyedül kell végigharcolnia azt a kemény küzdelmet, amely a boldoguláshoz vezet. Ha szédítő magasságig jut, vagy mély szakadéka zuhan — önmagának köszönheti, mert sorsát maga kormányozta a cél felé...

Áme: a mai leány....

(—rosi.)

— IDŐPROGNÓZIS: Étéknél szél, sok helyen eső, havas eső, a magasabb hegveken hó. A hőmérséklet a síkságon egyelőre nem változik, a magasabb hegveken valószínűleg már csökken. Távolabbi kilátások: egy-két nap múlva erősebb lehülés várható.

Olesó tüzifa 220
AUFRICHT-nál

Telefon: 69. beszerezhető Cal. Viet. 1-3.

— KÁROLY KIRÁLY LEVELET KAPOTT HITLERTŐL. Bucurestiből jelentik: Öfelsége a király ma levelet kapott Hitler Adolfitól, amelyben a vezérkancellár bejelenti, hogy az 1934. augusztus elsején törvény alapján átvette a német birodalom elnöki tisztjének vezetését.

— Új rendőrkezesztör kinevezésének híre Aradon. A „Viitorul” című bucuresti-i lap, amely tudvalevőleg a kormánypart hivatalos organuma, arról adott hírt az egyik legutóbbi számában, hogy a belügyminisztérium az ország több rendőrségénél áthelyezéseket eszközölt. Többek között azt írja a lap, hogy Aradra a belügyminisztérium Poca Gheorghe Zenot delegálta. Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött hivatalos helyeken, a kinevezést illetően azonban itt Aradon egyelőre még semmit sem tudnak a Viitorul híradásán kívül. Bejan Romulusz dr. mostani rendőrkezesztör, aki mint ismeretes csak delegálva van az aradi rendőrség élére, miután ő valójában belügyi vezérfelügyelő, tehát addig marad Arad rendőrségének élén, amíg ide a végleges kezesztör kinevezés meg nem történik. Arról azonban ő sem tud, — mint ezt munkatársunknak kijelentette — hogy ténylegesen Poca Gheorghe Zenot nevezték volna ki, mert erről hivatalos leirat az aradi kezesztörre nem érkezett. Hivatalos helyeken nem ismerik az Aradra kinevezett rendőrkezesztört, mindössze annyit sikerült róla megtudni, hogy mostanig Sibiuban töltött be hasonló pozíciót.

— Vaida Sándor volt miniszterelnök fiának esküvője. Timisoaráról jelentik: Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök fia, vasárnap vezeti oltárhoz városunkban Rudnean Dórá, Rudnean Roman dr. vármegyei főorvos leányát. A polgári esküvő ma délelőtt tizenkét órakor megy végbe az anyakönyvi hivatalban, az egyházi esketésre pedig vasárnap este hét órakor kerül sor a harmadik kerületi román templomban. Az egyházi szertartást Comsa Grigor, dr. aradi görögkeleti püspök végzi. Tanúk: Anghelescu, a Nemzeti Bank volt elnöke és felesége lesznek. A fiatal pár az üdvözléseket a templomban fogadja. Az esküvői lakomát a Lloyd-klub nagytermében tartják meg.

— Náthajárvány-szünet Aradon. Az időjárás változása miatt náthajárvány van terjedőben Aradon. Mivel számos aradi középiskolából nagyszámu megbetegedésekről érkeztek jelentések a város főorvosi hivatalához, a Ghiba Birta és Iosif Vulcan tanintézetek igazgatósága tiznap j. járvány-szünetet léptetett életbe. Remélik, hogy a könnyű formában jelentkező betegség lefolyása nem okoz később sem komoly komplikációkat.

— A jégkorong-világ bajnokság legújabb fordulója. Davosból jelentik: A jégkorong világój. mérkőzések vége felé közelednek. Most már Svájc csapatával az Európa-bajnokságot is tisztázták, miután Svájc csapata a csehszlovák csapatot 4:0 arányban legyőzte. A részeredmények 1:0, 0:0, 3:0 volt. A további eredmények a következők: Kanada—Anglia 6:0. Az ötös, hatos, hetes és nyolcas helyezéért a mérkőzések során Svédország—Franciaország 2:1 és Ausztria—Olaszország szintén 2:1 eredménnyel végeztek.

— Házasság. Binder Tilde (Arad) és dr. Ackermann Nándor orvos (Peregulmare) f. hó 26-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Csak akkor vásárol jól,
ha
fehérneműt, paplanjait
RUTKAY & BOTYE
cégtől szerzi be. 406

— Hirtelen meghalt egy micalacai öreg ember. Gock István 68 éves micalacai munkásember az uccán hirtelen rosszul lett. Mire segítségére siettek már késő volt. Az idős ember szívrohamot kapott és meghalt. A járókelők értesítették a rendőrséget, majd az ügyészséget. A hatósági orvos megállapította, hogy természetes halállal halt meg Gock István és ezért indítványozta az ügyészségnek a temetési engedély megadását.

ELISABETA BERGNER Egyetlen filmje **A NAGY SZENVEGÉLY.** Legközelebb a **CORSOBAN.**

— Seidner Imre előadása Aradon. A világlitika kulisszái mögött folyó élet mindig közelről érdekelte a közönséget. Erről az életről és ennek érdekes személyiségeiről tart előadást február 7-én az Aradi Iparos Kulturház nagytermében Seidner Imre, az országhatárokon túl is előnyösen ismert hírlapíró. Előadásának témája: hogyan érvényesül a női szolidaritás, a női jóság az európai béke megteremtésében. Seidner Imre esztendőknél élt Genfben és itt ismerte meg ennek a nagyjelentőségű békemozgalomnak lelkes apostolait: gróf Apponyi Albertné, Madame Malateire-Sellier, d'Arcis grófnő, Lunacsarszky, akik olyan feladatot vállaltak magukra, amelyre minden modern nő büszke lehet. Az előadói estélyt Markovics Rodion, az európai viszonylatban is hírneves magyar író beszéde nyitja meg, Éghy Ghyssa két művésznővendéke: Tancos Duci és Berger Lulu dr. Ungár Imre hegedűszólója mellett „Ritmus és melodia” című klasszikus táncjelenetet elevenítik meg, míg Forgács Sándor az aradi színház kiváló színművésze modern verseket szaval.

— Cserkészünnepély az aradi Kulturpalotában. Vasárnap, január 27-én fél 12 órakor szép ünnepélyi színhely lesz az aradi Kulturpalota nagytermében. Ekkor ünnepli meg ugyanis a cserkészleányok „Crisana” kohorsza fennállásának ötödik évfordulóját. Az ünnepség alkalmából a kohorsz vezetősége érdekes szórakoztató műsort állított össze. A belépés díjtalan és az ünnepségen előreláthatólag nagy számban vesznek részt a cserkészlet aradi barátai.

— Csehszlovákiai tanító-kórus Aradon. Fesztői viseletbe öltözött csoport érkezett meg ma Aradra: a prágai tanítók és szokolisták voltak ma a város vendégei. Az állomáson hivatalos fogadtatás várta a vendégeket, akiknek tiszteletére a városházára a csehszlovák lobogót tűzték ki. A szokolisták este a Kulturpalotában rendezték meg koncertjüket nagy sikerrel, a katonai és polgári hatóságok feleinek jelenlétében. A vendégek koncertturnéját az országban a kultuszminisztérium támogatja.

— Halálozás. Dobó Ferenc, aki éveken át volt az Aradi Közlöny egyik gépmeztere, elhunyt Szegeden 52 éves korában. Halálát feleségén, három gyermekén kívül a Horváth- és Szikora-család gyászolja. A gyászistentisztelet e hó 30-án, d. e. 10 órakor lesz lelke üdvéért az aradi Minoriták templomában. A szentmisét P. Horváth Miklós minorita-rendi szerzetes tartja.

— Leesett a sikos lépcsőről és meghalt egy aradmegyei gazda. Sulyos szerencsétlenségről érkezett ma jelentés az aradi ügyészségre. A jelentés szerint Ples János, Taut községbeli gazda megcsuszott házának kölépcsőjén és a földre zuhant. A gazda koponyatorést szenvedett és ma belehalt sérüléseibe.

— Új telefonok Aradon. Az aradi telefonhivatal közlése szerint az elmúlt hónapban a következő helyeken szerelték fel új telefont: Dr. Bejan Romulusz rendőrkezesztör lakása 19. sz., Erzsébet mozgó 447. sz., Dán Oszkár igazgató lakása 688. sz., Hacker & Co. bor-raktár 346. sz., Hübschmann I. Gurahont 7. sz., Izsák I. ügynökség 458. sz., Löwy R. fatelep 384. sz., Rador távirati ügynökség 140. sz., dr. Weininger István ügyvéd 822. sz.

— Bélyenyheség és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalma, gyomor- és bélhurut, aranyeres hajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a bélműködést kitűnően szabályozza és erőlyes elvonó hatása következtében soványító kurákra is igen alkalmas.

— A bécsi autobus. Az autobus egyre jobban és jobban tulsulyba kerül a vonattal szemben. Aki például egyszer megtette már a Budapesttől Bécsig terjedő utat autobusszal, az soha többé nem ül vonatra. Miért? Eltekintve attól, hogy az autobusszal való utazás kényelmes, szórakoztató, olcsó és tiszta, megvan az a feltétlenül nagy előnye is, hogy rajta az ember valóban utazik. Fapadok helyett kényelmes bőrüléseken foglalunk helyet, a temperatúrát úgy állítjuk be, ahogyan a kedvünk tartja, olvashatunk, diskurálhatunk és megbámulhatjuk a vidéket, szinte észre se vesszük, hogy már megérkeztünk Bécs szívébe: a Schwarzenberg-platzra, Pesten az Oktogonnál ülünk a kocsiba és Bécsben a Belváros közepén vesszünk búcsút kedves barátunktól: a szürke autokartól...

— Feltalálták az ágy-zongorát! Londonból jelentik: Februárban megnyílik az angol ipari kiállítás. A zenepavillon legérdekesebb szenzációja egy zongora lesz, amelyen ágyból lehet játszani. A feltaláló szerint az ágyzongorának nem az a célja, hogy a fiatalság lustasági hajlamát támogassa, hanem, hogy a betegek és rokkantak számára szebbé tegye az életet. A különös készüléket a feltaláló — megálmodta, azután megtervezte és megvalósította. A zongora az ágy lábánál áll, a billentyűzetet pedig annyira ki lehet húzni, hogy a beteg kényelmesen elérje.

— Rég bizonyított tény, hogy az ember naponta a levegő porával több millió baktériumot lehel be. Óvakodjék a fertőzéstől „DIANA” sósborszesszel elkészített szájjvíz használatával.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Boulevard Regina Maria.
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lângă Gară (vasutállomásnál)
BERGER: Calea Saguna

— HÉTFÓN az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piata Catedral.
OMESCU: Boulevard Regina Maria.
KESZTENBAUM: Str. Ghiba Birta.

— Távolbalató telefont szerel fel az angol posta. Londonból jelentik: Az angol posta telefonbizottsága a napokban adja ki évi jelentését, melyben legközelebbi programját is ismerteti. A program legfontosabb pontja a televíziós készülékek forgalombahozatala. Ezeket a távolbalató készülékeket a közönséges telefonkészülékekkel fogják kapcsolatba hozni. Több angol gyárnak vannak már teljesen kifejlesztett távolbalató készülékei, amelyek lehetővé teszik, hogy a telefonon beszélgetők láthassák is egymást. Tervbevette a posta, hogy távolból levetített hangosfilmelőadások vételére alkalmas televíziós készülékeket is forgalomba hoz, ez a találmány azonban egyelőre még nem egészen tökéletes.

Kleiber Erich megvált a berlini operától

A berlini operaház első karmestere: Kleiber Erich, e héten másodszor kérte, hogy állásától mentse fel. A német hatóságok teljesítették kérését és a szerződés lejártáig szabadságot adtak neki. Kleiber Erich, aki született osztrák állampolgár, Ausztriában fog letelepedni. A berlini filharmonikusok kérésére e szezon folyamán még három filharmonikus hangversenyt vezényel Berlinben, de azután állandó tartózkodásra Ausztriában telepszik meg.

— Február 17: a 93-as gyalogezred bálja. A farsangnak minden esztendőben kiemelkedő társadalmi eseménye az aradi 93-as gyalogezred bálja. Már szinte tradíció-számba megy az a siker, amely évről-évre a háziezred táncestélyeit kíséri. A bál rendezősége az idén is mindent elkövet, hogy a háziezrednek ez a mulatsága, amelynek jövedelme az ezred zenekarának céljait szolgálja, ez alkalommal is sokáig kedves emlékként maradjon meg az azon résztvevők számára. A 93-as gyalogezred bálját ebben az esztendőben február 17-én a Cercul Militar helyiségeiben rendezik meg.

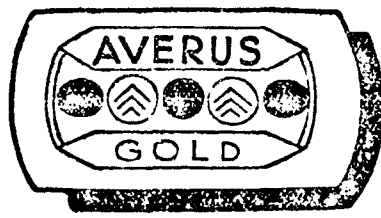
— Világítótoronyok, benzin-, olaj- és vízalások a Szaharában. Párisból jelentik: Három francia mérnök világítótoronyokat épít a Szahara legelhagyatottabb részében, hogy utjelzést teremtsen a repülőnek, automobilistáknak és tevékaravánoknak. A 35 méter magas toronyok acélból és betonból készülnek, fényük 100 kilométerre látszik és a lámpák egyszeri töltésre két évig égnek. Az építés roppant nehézségek között folyik, állandóan teherautók szállítják a cementet, élelmiszert és főként a vizet a mérnökök és munkásaik után. A világítótoronyoknál benzin- és olajállomást is szerveznek. Még ennél is kelendőbb portéka azonban a Szaharában az ivóvíz, amelynek literéért máris 20 frankot fizetnek a világítótorony építkezések mellett elhaladó turisták és kereskedők. Összesen hét világítótorony épül a Szaharában.

— Asszony tervezi az angol király házának egy részét. Londonból jelentik: Anglia a legnagyobb fönyel készül megünnepelni V. György király uralkodásának 25-ik jubileumát. Ebből az alkalomból a király számára a burhilli királyi birtokon közadakozás útján házat épít a nemzet. A király házat Beresford Marshall építész tervezi — a feleségével együtt. A mellékhelyiségek, valamint a főzőberendezések tervét az asszony készítette el.

— Ámok. Kivételes siker jegyében perog napok óta az aradi Uránia-mozgó vásznán Stefan Zweig immár irodalomtörténeti értékre szert tett novellájának hangosfilmváltozata. A film egyesíti magában Stefan Zweig írásának minden csillogó értékét és a rendező határozott biztos kézzel nyúlt a téma felé, amelyet százszázalékosan dolgozott ki. Igazat mondunk akkor, amikor azt írjuk a filmről, hogy remekmű. Remek a felvétele, remek a rendezése, remek a tempója, amelyben ott lüktet az Ámok emésztő láza, remek a Kelet érzékeltetése, remek színészi munka (különösen Inkiszinoff alakítása felejthetetlen) és a befejezés, amely, ha lehet még hatásosabb, döbbenetesebb, lélekbenmarkolóbb, mint a novellában. Az Ámok sikere nem az irodalomé és a nem a filmé, hanem magáé a tiszta művészeté.

Nem fog többé csalódnni!

Mindenütt csak a híres

337

borotvapengét kérje. Tartós él!
Nem izgatja a bőrt! Képviselet:

HENRY BINDER, București, Calea
Călărășilor 80.

— A Kölcsey-Egyesület mai irodalmi előadása a Kulturpalotában irodalmi és vetített képes, tudományos előadásaival és szép énekszámokkal az egyesület tagjainak nagy élvezetet fog nyújtani. Gondoskodnak róla a kiváló előadók: Multas Jenő dr., Balogh Ernő dr., Schweitzer József dr., Bakó Lászlóné és Fetter Irén. Az előadásra az új tagigazolványok szolgálnak belépti jegyül. Ujjonnan belépő tagok az öt órákor kezdődő előadás előtt a pénztárnál válthatják ki a január—juniusi igazolványt, mely a következő előadásokra és a kulturpalotai könyvtár ingyenes használatára is jogosít. A mai előadás részletes műsorának megvételét kéri a rendező egyesület.

— Dömötör Bertalan a Kölcsey Életiskolában szerdán: „Mesék egy rideg birodalomból” címmel fog előadást tartani. A címben a „rideg” szó csak a reális élet valóságait jelzi. Ennek a mindennapi életnek a mindenkit, férfit s nőt egyaránt érdeklő problémáit mondja el a vonalak és számok biztonságához szokott mérnök, az ötletesen beszélő társasági ember könnyedségével. A Kölcsey Életiskola hallgatói a szerdai előadáson érdekes, komoly előadót fognak megismerni Dömötör Bertalan mérnökben.

— Levidealibb hashajtó, vértisztító és epeshajtó a Földes-féle Solvo-pirula. Gyomorfájás, székrekedés, felfúvódás, rossz emésztésnél legajánlatosabb Egy dohoz 20 lej.

Modern háló- és ebédlő-butorokat

a legjobb kivitelben kedvező áron vásárolhat:

BUTORÜZLET Str. Branooviol 1.
(v. Földes-palota) 226

Butorüzem: C. Saquna 184. Csatlós.

— 50 éves, de csak 30 évesnek érezni magát! Lehetséges ez? fogja Ön kérdezni. Lehet egy 50 éves embernek olyan energiája, életkedve és öröme, mint egy 30 éves embernek? Igenis lehet, de csak ha e korban nem kinozza, mint a legtöbb embert, valamely rehumás bánatalom, köszvény vagy isiasz. E bajtól megszabadulhat, csak a megfelelő ellenszert kell megtalálni. Végzett-e már egy kísérletet a Togal-lal? Nem! Mert akkor ma nem volna beteg. Több mint 15 éve e szerrel a legcsodálatosabb eredmény érhető el, még teljesen elhanyagolt esetekben is. Több mint 6000 orvos elismerőleg nyilatkozott ezen szer hatásáról rheumánál, köszvénynél, isiasznál, idegfájdalmaknál és főfájásnál. Togal azonnal segít! Oldja a hagsyavat, tehát a bajt gyökerében támadja meg. Tegyen még ma egy kísérletet. Togal teljesen ártalmatlan a gyomorra, szívre, vesékre és más szervekre. Az összes gyógyszerárban.

— Csathó Kálmán, Surányi Miklós, Bónyi Adorján, Harsányi Zsolt, Bibó Lajos írásait olvashatjuk az „Uj Idők” mai számában, amely mindig gazdag, változatos tartalommal jelent meg. Fordulatos, humoros ceruzajegyzetek, a népszerű rovatok, Szerkesztői üzenetek, Kertészet, Gasztronómia, Szépségápolás, ötletes fejlecek egész sora, művészi és időszerű képek gazdagítják Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját, amelynek kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-ut 16., bárkinck szívesen küld díjtalan mutatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 200 lej.

URANIA

MA, vasárnap d. e. 11½ és d. u. 3 órákor (méra.),
5, 7¼, 9¼ órákor

A M O Z

STEFAN ZWEIG világhírű regénye
filmen. — Főszerepben:

MARCELLE CHANTAL,
JEAN YONNEL, INKISINOFF.

Női konfekció üzletemet a Fischer Eliz-palota új szárnyába helyeztem és ez alkalomból az összes raktáron levő

kabátokat, ruhákat és bundákat mélyen leszállított áron

bocsájtom a nb. vásárló közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogást kérek továbbra is.

491

MENCER M. női konfekció áruháza.

— Helyet az öregeknek. Königrätzből jelentik: A lakosságot óriási izgalomban tartja a járási hivatal legújabb rendelete, amely úgy hatott, mint a derült égből a mennykőcsapás. Az érdekes rendelet a női munkaerők nyilvános üzemekben való alkalmaztatását szabályozza és kimondja, hogy vendéglőkben, éttermekben, kávéházakban és bárókban csakis ötven éven felüli nőket szabad alkalmazni. A königrätzzi járási hivatal ukáza nemcsak a kiszolgálószemélyzetre, hanem mindenféle női alkalmazottra is vonatkozik, többek között a bártáncosnőkre is. A mulatóhelyek kétségbeesett tulajdonosai az egyik küldöttséget a másik után meneszti a polgármesterhez, mert szerintük elképzelhetetlen, hogy ötven éven felüli táncosnők vonzanak a közönséget. A hatóság viszont a „helyet az öregeknek!” elv álláspontjára helyezkedik és eddig minden módosító kérelmet visszautasított. Egyébként a rendelet drákói szigorral óhajt lecsapni azokra, akik nem veszik komolyan: Első ízben ezer koronáig terjedő pénzbírsággal, második ízben pedig az iparendély elvesztésével sújt mindenkit, aki ellene vétetni merészel.

— Folytak az előkészületek az aradi Lovaregylet báljára. A szezon legelegánsabb estélye lesz az aradi Lovaregylet bálja, amelyet február 2-án rendeznek az aradi megyeháza összes termeiben. A Lovaregylet bálrendező bizottsága lázas és tevékeny munkát folytat a siker érdekében, amely az előjelek szerint nem is maradhat el. A megyeháza adminisztrációs épületének nagyterme, valamint a többi helyisége színesen feldíszítve várja a meghívott vendégeket, akik alighanem a farsangi szezon legkitünőbb multságán vehetnek részt.

— A Svábhegyi szanatórium kivizsgálja a székrekedés okait. Diétás eljárásokkal (Bircher-Benner-féle Rohkost), ivókurákkal, subaqual bélfürdővel, házi és gépi massage-val gyógyítja azokat.

— A Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából intenzívebb lengyel—magyar gazdasági kapcsolatok fognak kiépülni. Az üzleti lehetőségek tanulmányozása céljából már január 20-án közel 100 főből álló lengyel kereskedő-csoport érkezett Budapestre. Eldöntött dolog továbbá Lengyelország részvétele a vásáron. A Lengyelországból várható nagyszámú vásárlatógatóra való tekintettel lépések történtek, hogy a június 15-én Lemberg—Fiume között megnyíló közvetlen gyorsvonati vonalon már a vásáron induljon néhány próbavonat.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy évre	Lej 840.—
Félévre	„ 420.—
Negyedévre	„ 210.—
Egy óra	„ 70.—
Külföldre havonta 50.—	lejjel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele
Ferdinand 4. Telefon: 151.

Előkiadóhivatal Bul. Regina Maria 18.

FEBRUÁR

2.

861

IPAROS-BÁL!

Vásárolt Ön már az olcsó Dumping Hócipőkből?

Siessen szükségletét beszerezni amíg a készlet tart, árusítás már csak rövid ideig

BENEDEKFFY-nél, a „Reclam“ Cipőáruházban Arad, Strada Metianu 9.

Vigyázat a pontos elme, csakis Orbán eukrászával szemben. — Női vegyes kisebb hócipők 125 lejtől. — Női divat gombos és csattos laack gummi hócipők fekete és barna 185 lejtől. — Gyermekek hócipők 125 lejtől. — Férfi galosnik 175 lejtől stb. 435

Egy világszép asszony tragikus élete

Ongyilkosságok kísérték útját Puccini meg nem hallgatott szerelmesének

Halálával megoldódott két titokzatos haláleset rejtélye is

Buenos-Airesből jelentik: Az egyik itteni kolostorban meghalt a napokban az egykor világhírű szépségű török nő. Aimee Cad, aki már vagy tíz év óta élt elvonulva a világ zajától a kolostor falai között. Minden vagyonát az apácákra hagyta és rájuk maradtak a török nő feljegyzései is. Hátrahagyott írásában azt kérte az elhunyt, hogy olasz földön temessék el, mégpedig *Giacomo Puccini sírja közelében*. Már ez a kívánság is feltűnést keltett, de még inkább az, hogy a hátrahagyott írások révén két rendkívül titokzatos haláleset rejtélye derült fel.

Nem sokkal a világháború befejezése után jelent meg Monte-Carlóban, 1918. végén Aimee Cad. A Rivierán nagy hír előzte meg a török hölgy érkezését. Mindenki tudta róla, hogy rendkívül gazdag, a világ egyik legszebb asszonya és a filmberek valóságos vadászát rendezték utána. Aimee Cad valóban varázslatos szépség volt. Hajlékony, karcsu alakját fenséges fej koronázta meg és csodálatosan szép két nagy szeme őszinte bámulatot keltett mindenütt, amerre megfordult. Nemcsak a férfiak, hanem a nők is megcsodálták ezt a rendkívüli szépséget. Sokat nem lehetett megtudni a török nőről, csupán azt beszélték, hogy apja éveken át konzul volt Indiában, aki leánya egy helytelen cselekedete miatt buskomorságban halt meg. Arról is tudtak a hírek, hogy a török nő mély vonzalommal viseltette magát egy férfi iránt, akit azonban az apa nem akart vejeül fogadni.

Ebben az időben Aimee Cad társaságában gyakran lehetett látni Uday Dhet hatvanéves indiai nábobot, aki a leány apját is ismerte. Valószínűnek látszott, hogy az idősebb urat csupán baráti vonzalom fűzi a megcsodált hölgyhöz. Az egyik este magához hívatta az indiai nábob a szálló igazgatóját és közölte vele, hogy

Aimee Cad egyik rendkívül értékes gyöngnyakláncát ellopták.

Az indiai nábob kikötötte, hogy a vizsgálatot rendkívül diszkrétan kell lefolytatni, mert kerülni akarnak minden botrányt. Aimee Cad egész reggelig társaságával együtt volt és nem látszott rajta, hogy nagyon bánkódnék az ékszer eltűnése felett. A gyöngnyakék nem került elő és Aimee Cad csakhamar beszüntettette a nyomozást. A következő nap délelőttjén óriási meglepetést keltő esemény történt.

Az indiai nábobot holtan találták szobájában.

Az orvosok megállapítása szerint Uday Dhetet szívizélhűdés ölte meg. A török hölgy még e halálhír felett sem indult meg, hanem összecsomagolt és elutazott Monte-Carlóból Madridba.

A spanyol fővárosban két év múlva pontosan megisméltődött a fenti eset. A gyönyörű

török nőt Madridban főként *Portugeatsa* gróf társaságában lehetett látni. Ezuttal is eltűnt Aimee Cad egy ékszere, még pedig egy rendkívül értékes gyűrű. Az úgy nagy port vert fel. A rendőrség lázas nyomozást fejtett ki, de a török hölgy személyesen tiltakozott ellene, hogy feltűnést keltsenek a dologgal. A gyűrűt nem találta meg senki.

Pár nappal később holtan találták gróf Portugeaisát hálószobájában.

Kiderült, hogy a gróf öngyilkosságot követett el, anélkül, hogy tettének okát bármily hátrahagyott írással megmagyarázta volna.

Madridban tudtak Aimee Cad montecarlói esetéről és ezért a rendőrség őrizetbe vette a szép török hölgyet. Husz nap múlva azonban kénytelenek voltak bizonyítékok hiányában szabadon engedni. Aimee Cad ezután nemsokára Amerikába hajózott át és Buenos-Airesben kolostorba lépett, ahol most utolérte a halál. Hátrahagyott feljegyzései megvilágítják a két rejtélyes halálesetet is.

Mindkét férfi öngyilkosságot követett el, amikor megtudták, hogy Aimee Cad nem törődik velük, sem a földékaikkal. A híres szépség teljes szívvel *Giacomo Puccinit*, a híres olasz zeneszerzőt szerette, akivel még 16 éves korában ismerkedett meg. Puccini nem viszonozta ezt a szerelmet, de a romantikus lelkületű török nő hű maradt hozzá egész haláláig.

Színház — Irodalom — Művészet

Szerzőaválás és erdélyi premier kettős érdekessége Károly Sándor irodalmi jelentőségű vigjátékának szerdai bemutató előadásán

A színtársulat letér a kitaposott utakról. Nem külföldről várja a sikerhez vezető utbaigazítást, hanem fölfigyel a belföldi értékekre. Az erdélyi tehetségre. Aki itt is, ott is jelentkezik, csak erősíteni, bátorítani kell. Károly Sándor azonban mindjárt az edzett harcok irodalmi vértetével jelenik meg a nyilvánosság előtt. Több nemzetközi sikerű regény keresztüztűzén izzott acélossá rutinja, amely írói készségének fölényét és biztonságérzetét biztosította. Károly Sándornak első darabja: a „Tálatva van”, de a fölvázolás nyugalma, a párbeszéd vonalvezetése csak a tárgy ujszerűségével szemben maradhat alul. A téma részleteibe belemélyedni — nem szabad, mert éppen a friss hangulata az, amelynek váratlanul kell megcsapnia a nézőt. Minden egyes kép valószínűséggel a meglepetés csapóajtait rejtgeti és ezt az ujszerű, frappáns darabot ünnepi jelentőségűre emelkedő előadás festi alá. Forgács Sándor pontos és művészi igényű rendezésében érik hibátlan egészé az előadás, amiről egyébként a szerdai bemutatón meggyőződhetik a közönség.

* Ma három előadást tart az aradi színház. A vasárnapi közönségnek három előadással kedveskedik a színház igazgatósága. Délután fél 3-kor a csütörtökön nagy sikerrel bemutatott „Szeressen, kedves” van műsoron, míg 6 órakor a világszínpadok diadalmas drámája: „Az orvos” kerül előadásra. Este 9 órai kezdettel ismét a „Szeressen, kedves” című operettet adja a társulat. Az operett ritka sikert aratott és most, hogy a színház is kitűnően futva van, maradék nélkül élvezheti az aradi közönség a színtársulat elsőrangú munkáját. „Az orvos” premier-szereposztásban kerül színre. Főbb szerepeket: Fekete Mihály, Forgács Sándor, Mészáros Béla, Hegyessy Magda, Csengerly Ica, Kozma Hugó, Tompa László, Olasz Lajos, Frits Boriska, stb. játsszák.

* Dancs Ica budapesti sikere. Érdekes aradi sikerről számolnak be a budapesti lapok. A Kispesti Színház egyik legutóbbi premierjéről írnak kritikát az újságok, amelyek megírják, hogy egy fiatal, széke, tehetséges leány tűnt fel, aki hamarosan sokkal előnyösebb módon mutatkozhat majd be a közönségnek. A fiatal tehetséges leány aradi: Dancs Ica. A művészneve most Dévai Ica és ez alatt a név alatt aratja a Kispesti Színházban naponta a sikereket. Egyik jelentős állomás életében az „Iglói diákok” című film, amely a Hunnia-filmgyárban készült és amelyben Dancs-Dévai Ica kisebb szerepet kapott. Pasternak Joe szólította meg a műteremben a csinosarcu aradi színésznőt, nyomban megtetszett neki és megígérte, hogy egy darab német verziójában, mint a következő alkalommal forgatásra kerülő filmben nagyobb szerepet fog adni neki, olyat, amelyet megérdemel. Az aradi színésznő sikerét örömmel könyveli el az aradi közönség, amely előtt a széke színésznő tehetsége kibontakozott.

* Néhány napi halasztást szenved a Filharmoniai Társaság hangversenye, amely eredetileg január 31-re volt kitűzve. Mint a koncert rendezője közli, a hangverseny nem január 31-én lesz, hanem február 3-án. Ez alkalommal a zenekart a királyi palota kitűnő zenészei egészítik ki és a 60 tagú hatalmas zenekart Massini Egizio alezredes, a királyi palota házizenekarának karmestere vezényli. Az aradi zeneértő közönség nagy érdeklődést tanúsít a hangverseny iránt, a melynek jegyeit a Diecezana papírkereskedésében válthatják meg elővételben. A hangverseny műsora úgy van összeállítva, hogy a legkényesebb műértő közönséget is kielégítheti.

* Kabarétréfák a Színházi Életben. Hatvány Lili érdekes színházi levélben mond kritikát három premierről a „Színházi Élet” új számában. Rejtvénybajnokság, Gyerek- és babapályázat. Képes riport a pesti művészvilág új játékszenvedélyéről. 32 oldalas gyermeklap, 64 oldalas rádióvilághíradó. Nagy divatbeszámoló, kozmetika, társaság, mozi, autó, konyharovatok. Darabmelékletül remek kabarétréfákat ad a „Színházi Élet” 284 oldalas új száma, amelynek ára 20 lej.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvénytudó
jegyző hivatásos FORDÍTÓ. fordításokat
személyes felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordítóirodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére utánvissza díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. u. 3-7-ig

VÁROSI SZÍNHÁZ

Vasárnap d. u. 3 órakor

SZERESSEN KEDVES!

Vasárnap d. u. 6 órakor

AZ ORVOS.

Vasárnap este 9 órakor

SZERESSEN KEDVES.

Hétlőn este 8 és fél órakor

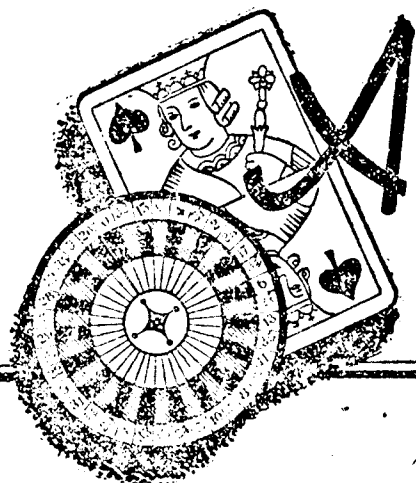
GÜLBABA. Minden második hely ingyen.

Operett u. d. onság.

Színműv. d. onság.

Operett u. d. onság.

Ingyen előadás!

Paul Web
RIPORT-
REGÉNYE

láthatatlan birodalom

Bridzsasztárok negligenciájában

Culbertson karrierje — Földi Mihály érdekes nyilatkozata a bridzskirályal való találkozásáról — A bridzs története — Amatőrök és professzionisták a bridzs birodalmában — Az Egyesült Államokban négymillió ember bridzsel...

(COPYRIGHT by Job Padl. Utánnomás tilos)

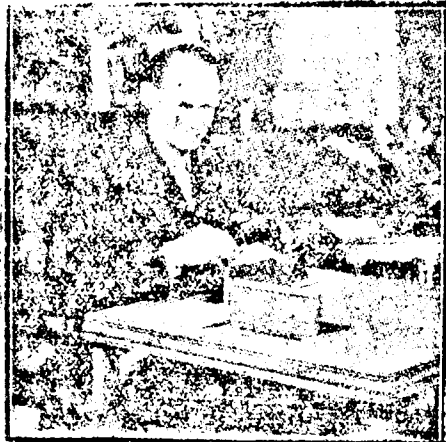
A bridzs koronázatlan királya, Ely Culbertson, ha európai útján megszáll az előkelő és méregdrága luxushotelben, a bejelentőlap foglalkozási rovatába azt írja: „bridge-champion.”

Erről valahogyan a régi Steinhart-mulatónak egy bohózata jut eszembe, ahol a Spitz Kóbi, amikor hajfalban beléje köt egy részeg dzsentri és a „kártyáját” kéri, a — tők felsőt nyújtja át. *Cagliostro*, a tizenharmadik századnak ez a nagy kártya-zsenije — nincsenek írott bizonyítékok róla, hogy korrigálni akarta volna a szerencsét, ám bátor ez is lehetséges — sohasem nevezte magát „kártyakirály”-nak. És Salzer Jóska se nyomtatta a névjegyére — pedig Biharországban ő volt a leg jobb alsós-játékos — hogy: „az alsós és kaláber fejedelme.”

Amit nem tehettek meg ők, azt Ely Culbertson nyugodtan megteheti.

Goethe, vagy Anatole France-ot, Petőfi Sándort, vagy Ibsent sohasem nyomtatták ki annyi példányban, mint Culbertson híres *Kék-*, vagy *Vörös Könyvét* és beavatottak a *bridzskirály* vagyonát másfélmillió dollárra, évi jövedelmét pedig kétszáz ezer dollárra becsülik. Állandóan két titkárral jár, cikkeit szindikátusok árúsítják a világnak mind az öt részében, odahaza bridzs-akadémiát tart fenn és azoknak a diplomáknak, amiket ő ír alá legalább olyan értékük van a bridzs birodalmában, mint Rockefeller csekkjeinek a bankokban.

Newyork legelőkelőbb részén, a *Netherland Plaza*-n fejedelmi palotában lakik, lapja: a *Bridge World Magazine* kétszáz ezer példányban jelenik meg és a *Kék Könyvből* — karrierjét ennek köszönheti — két év alatt hétszáz ezer példánynál többet adtak el. Hatalmas vállalata nemcsak árúsítja, hanem gyártja is a bridzs összes kellékeit: az asztalt,

Ely Culbertson a saját találmányu, összerakható bridzsasztal mellett.

székeket, blokkokat, ceruzákat, sőt most helyezte üzembe új kártyagyárt is.

Mi a szisztémája?

Egy angol játékos — amikor a Culbertson-rendszer még új volt — így jellemezte azt:

— A sipisták világában „cündölnak” hívják azt, amikor az egyik hamis játékos előre megbeszélte titkos szavakkal cinkosának tudomására hozza a kezében tartott kártyák színét és értékét. Culbertson törvényt csinált arra, hogyan lehet elárulni a kártyákat, amiket nem láthat a partner. Ha egy „jó bridzs-játékos” szigorúan betartja a Culbertson rendszer törvénykönyvének mind a 211 paragrafusát — ezeknek száma a *Vörös Könyv* megjelenése óta 283-ra emelkedett — ez annyit jelent, mintha kezében megfordította volna a kártyákat és szemtől szembe mutatta

volna meg a vizaviljának a kőr ász, treff királyt, pikk dámát, vagy hogy „sikén” káróban.

Ne értsenek félre, én korántsem akarom se lebecsülni, se kritizálni a bridzskirályt, vagy tanításait. Egyetlen írásomban se kívánom magamra öltetni a purifikátor hálátlan jelmezét, annál kevésbé, mert tisztában vagyok azzal a bridzsörülettel, amely urrá lett az egész világon. Ismerem és játszom! — Culbertson szabályait, nem tagadhatom azonban meg, hogy az angolnak igaza van és meg is tudom érteni, miért nem játszanak Angliá-

A' Vhyst,

vagy is

Csitt Játék,

mellynek

Módját, Törvényeit, és Rendszabásait rész szerint a' külföldi írók után, rész szerint a' tulajdon tapasztalásából írta össze egy Hazafi.

P o s o n b a n .

Weber Simon Péter és Fianak betűivel.

1 8 2 4 .

Az első magyar nyelvű kártyakönyv, a bridzs öséről: a whistről, zolnai Zolnay Vilmos gyűjteményéből.

ban még mindig Culbertson módszere szerint bridzset...

Angol szülőktől az orosz Kaukázusban született a bridzs fejedelme, szerény viszonyok között élt Amerikában, ahol nem tartozik a ritkaságok közé feltörni máról holnapra. Amikor elfogta a világot a bridzs-láz — ezt a divatot Amerikától kapta Európá — Ely Culbertson cikkeket kezdett írni. Ő volt az első, aki tudományos alapon foglalkozott a bridzssel. Az amerikaiakat megtanította bridzselni. Hatalmas sikere támadt. És értett is hozzá, hogyan lehet kamatoztatni, anyagilag kihasználni ezt a sikert. Hozzáértők szerint ennek ismerője azonban inkább a felesége volt...

Magyarországon e pillanatban egyetlen ember élt csak, aki Ely Culbertson személyesen ismeri: Földi Mihály, a kitűnő író. Vendége volt a bridge-championnak newyorki palotájában és látogatásáról ezt volt szíves nekem elmesélni:

— Rám a legjobb benyomást tette Mister Culbertson, akit én korunk egyik legjellegzetesebb és legérdekesebb emberének tartok. Elmesélte nekem, hogy fiatalágában filozófiával foglalkozott és legkedvesebb témája Spinoza volt. Elmés, okos és tartalmas ember. Két bűbajos gyermeke van, ezeket saját — egészen speciális — nevelési szisztémája szerint neveli. Valóban

fejedelmi apartamentben lakik, az elképzelhető legnagyobb pompában. Lakásától pár percrenyire van egy palota, ahol akadémiájának előadásait tartják és ahol egy egészen exkluzív társaság játszik. *Morgan, Rockefeller, Schwab* tartoznak ehhez a társasághoz... Cikkei naponta az újságok százaiban jelennek meg, a felesége is ír cikkeket és Amerikában nem találnak semmi különöset abban, hogy az asszony cikkei — a konkurrens lapszindikátus hozza forgalomba.

Culbertson állítása szerint az amerikai Egyesült Államok intelligens lakosságának fele, szám szerint négymillió ember bridzsel az USA-ban.

Milliók és milliók hódolnak szerinte a világon a bridzs tudományának.

Hol és hogyan született meg hát ez a játék?

Hét város vallotta magáénak *Homeroszt* és legalább hét ország állítja, hogy nála ringott a bridzs bölcsője. A bridzs tudományának akárhány mesterétől kértem ilyen irányú kérdésemre választ, feleletet egyik se tudott pontosan adni. Egyetlen bizonyos csak: a bridzs a whist játékból alakult ki

A bridzskártya őse: az első whist-kártya.

mai formájába. Már az elnevezést illetően is különbözőek a vélemények. A „bridge” szó angolul hidat jelent. Egyesek azt állítják, hogy a szó szimbólum, jelképezi azt, hogy az asztalra kiterített kártyák hidat alkotnak a két játékos között, mások azt állítják, hogy valamikor indiai angol hajósok játszották titokban a bridzset és elbújtak a kapitányi hid alatt. Innen származik a játék neve. Van, aki szerint a Krim-félszigeten játszották először és ott „Birith”-nek hívták. De akadnak olyanok is, akik Josephintől származtatják a játékot. Hallottam azt is, hogy először Konstantinápolyban a fanarioták — azokat a görög kereskedőket hívják így, akik a fárosz — világító torony — környékén laknak — játszották a bridzset, amint hogy a licitálás valóban török, vagy legalább is keleti játéktípus.

Hivatalosan 1894-ben, tehát pontosan negyven évvel ezelőtt szerepel Angliában a bridge, akkor fogadták el azt klubjátéknak. Indiából hozták el oda az „auction-bridget”, ahol ugy született meg, hogy három angol whistet szeretett volna játszani, de — hiányzott a negyedik. Segíteni akartak magukon és a hiányzó játékos lapjait leterítették. A játék aztán megtetszett nekik és közülük az egyik, megírta ezt a *Times*-nek. Egy év múlva a játékosok egyike, Mr. F. Roe — *John Doe* írói álnéven — „*Auction Bridge*” címmel könyvet írt. De ekkor már a bridzs más fajtáit ismerték az angol gyarmatokon.

Igazi pályafutása Amerikából indult el, Angliában sokáig csak az előkelő klubok tagjainak volt ártatlan szórakozása és csupán a háború után lett belőle — tömegszünet.

Egész csomó karriert dobott a felszínre, Karl Klausner, a bécsiek híres játékos, Ida Roland fiúvére — valljuk be: egy időben kávéházakban lézengő ritler az osztrák császárvárosban — ma dugszag ember, a mosható selyemkártya feltalálója, Culbertson társa. *Molnár Harry*nak pesti bridzsszalonna havi ezeröttszáz pengőt jövedelmez, de valamennyit felülmulja Culbertson, aki annyit keresett a kártyával, amennyit még az se kereshet, akinek sikerül Monte-Carloban sprengolni a bankot...

Folyik a játék

mindenfélől

Aranycorszag

Dr. Lukas Waagen, az osztrák geológiai intézet vezetője rendkívül érdekes előadást tartott arról, hogy Ausztriában újból meg kell kezdeni az aranybányászatot. Dr. Waagen elmondta, hogy a középkorban Ausztriában oly nagy volt az aranybányászat, hogy az Alpokból évente háromezer kilogramm aranyat nyertek. Ezt a mennyiséget a most megejtett vizsgálatok szerint jelenleg is ki lehetne bányászni. Különösen Bockstein, Bad Gastein és a karinthiai Oberdrauburg jöhet e tekintetben számításba. Az aranybányászat rentabilitása is biztosítva volna, ha modern felszerelésekkel látnának hozzá. Természetesen a vállalkozáshoz nagyobbarányú tőke befektetésre volna szükség.

A cirkuszi elefánt bosszúja

Feltűnést keltő esemény történt a szlávial Zvernikben, ahol jelenleg egy vándorcirkusz vendégzerepel. A cirkusz egyik fő attrakciója a „Cadur” nevű óriási elefánt produkciója volt. Az egyik néző, aki az első sorban ült rossz tréfát engedett meg magának. Amikor az elefánt arra felé haladt és barátságosan jelét nyújtotta ormányát, gombostűt szurt abba. Az okos állat rendesen elvégzte produkcióját és nem lehetett rajta észrevenni, hogy valami bántaná. Amikor azonban számának vége volt, a cirkuszi személyzet meglepetve látta, hogy Cadur nem megy a kijárat felé, hanem a nézőtér felé tart. A hatalmas állat odament ahhoz a nézőhöz, aki gombostűt szurt ormányába és még mielőtt az illető bármire is gondolhatott volna, ormányának egy villámgyors mozdulatával, felkapta az illetőt ülőhelyéről és nagy ivben lendítette a magasba, úgyhogy a szerencsétlen összetört tagokkal terült el az arénában.

Tíz évig fogják építeni

Amatta legnagyobb palotáját

Gigantikus terv megvalósítását teszi lehetővé a javuló gazdasági helyzet Angliában. Valószínűleg még az idén hozzálatnak a régóta tervezett nagy kormánypalota megépítéséhez. Ebben az épületben helyezik el az összes angol minisztériumot mutatnak, amely csaknem az egész Whitehall meglehetősen alkalmatlan épületekben székel. A nemrégén közzétett építési tervek gigantikus palotát mutatnak, amely csaknem az egész Whitehall kerületét betölti. Hogy mily hatalmas lesz a kormánypalota, azt mutatja az, hogy építése aligha fejeződhetik be tíz évnél hamarabb. Az építési költségeket 1 milliárd 200 millió lejre becsülik.

Rendkívüli kutyatett

Sidneyből jelentik: Megörökitésreméltó cselekedetet követett el egy ausztráliai farmer kutyája. A farmer kanárija valamilyen módon kirepült a kalitkából és meg akart szökni. A kutya utánaeredt a madárnak és ügyesen el is fogta. Bevette a kismadarat szájába és anélkül, hogy kissé is megsérülte volna, élve hozta vissza és odatette gazdája lábai elé.

A bányászati Szeleim-barlang titka

A Magyar Barlangkutató Társaság ülésén Gódl István tanár a bányászati Szeleim-barlang kutatásainak eredményéről beszámolván megállapította, hogy a barlang, mintegy 150.000 évvel ezelőtt emberi lakásul szolgált. Ezt az ott talált őstüzhelyek, kőszerszámok és ősszállatok csontjai bizonyítják. A többszázézer év alatt lerakódott réteg átvizsgálása alkalmával megállapították, hogy 150 ezer évvel ezelőtt itt meleg- és jégkorszaki klímák váltakoztak. Az egyik melegkorszakban képződött rétegben oroszlan, elefánt és orrszarvu csontjai kerültek elő. A jégkorszaki rétegben pedig olyan állatok csontjait találták, amelyek ma a sarkvidékeken élnek.

Nagy Kató visszavonul a filmezéstől

Feltűnést keltő hírt közöl a Paris-Soir ma ideérkezett száma. Megírja, hogy Nagy Kató szerződése az UFA filmgyárral februárban lejár. Ezt a szerződést nem újítják meg. A magyar származású világhírű filmszínész azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszavonul a filmezéstől. Az utóbbi időben különben is nagyon furcsán viselkedett, bánatosnak látszott, nem járt társaságba, nem beszélt senkivel és a stúdióban, a felvételek szünetében magánosan ült egy sarokban, egykedvűen várta a munka folytatását.

SPORT KÖZLÖNY

Budapesti híradás nyomán Aradra jön Szaniszló János, az Újpest játékos

— Cálol az AMEFA vezetősége —

Egyik budapesti sportlap híradása szerint Szaniszló János, az Újpest játékos a napokban elutazott Budapestről és Clujra távozott szülei látogatására. A sportlap munkatársa felkereste az Újpest vezetőségét és azt az információt nyerte, hogy

a játékos az aradi AMEFA-val áll tárgyalásban

és valószínűleg Aradra szerződik játékosnak és trénernek. Újpesti híradás szerint ugyanis Szaniszló szülei nagyon szeretnék, ha fiuk itt helyezkedne el Romániában és a játékos is kérte az egyesületet, hogy ne gördítsenek akadályokat esetleges távozása elé. Az Újpest ezt meg is teszi és így a budapesti sportlap híradása szerint Szaniszló rövidesen átadásra kerül.

Kérdést intéztünk ezügyben az AMEFA vezetőségéhez és a következő felvilágosítást kaptuk:

— Tény és való, hogy az őszi csapatunkat megerősíteni kívánjuk és e célból tárgyalunk néhány játékosal. A futballistákkal folytatott tárgyalásaink azonban még olyan kezdeti stádiumban vannak, hogy nevetek említeni nem lenne célszerű.

Nem fedi a tényeket az a körülmény, hogy mi az újpesti Szaniszlót leszerződtették,

hiszen azt sem tudjuk egyelőre, hogy kit és mikor szerepeltethetünk. A villámigazolás ma még a jövő zenéje és talán létre sem jön, tehát játékos csakis úgy szerződtethetünk, ha azt már a tavaszi szezonban szerepeltetni tudjuk. Egyébként a csapat megkezdte a tornatermi tréninget és az első bányai mérkőzésünkön, amelyre március 10-én Bucurestiben a CFR ellen kerül sor, már teljesen felkészült, jó kondícióban levő csapattal akarunk és fogunk állani.

Spanyolország legyőzte Franciaországot

Spanyolország—Franciaország 2:0 (1:0)

Madridból jelentik: 30.000 főnyi közönség előtt mérkőzött a spanyol válogatott a francia reprezentatív csapattal és a spanyolok meglepetésre csak kiscsapatgyőzelmet arattak a franciák felett. A féldő egyetlen gólját a 14. p-ben Gorostiza beadásából Regueiro szerezte, míg a második féldőben a 30. p-ben újból Gorostiza beadása után a francia kapus, Thepot csak kiütni tudja a labdát, amelyet Hilario nyomott a hálóba. A győztes csapatban Zamora Muguerza és Langara a legjobbak, a franciáknál Gonzales, Lehman és Verriest tűntek ki. A meccset az angol Lewington jól vezette.

Megismétli tavalyi napsikerű vívóversenyét Pellegrini mester

Jövő vasárnap, vagyis február hó 3-án délután fél 3 órai kezdettel a Hakoah Sportklub klubhelyiségében rendezi meg Pellegrini Virgil, a népszerű aradi vívómester idei vívóversenyét fiatal tanítványai részére. A versenyt ezuttal is két csoportban bonvolytják le és pedig a fiatalabb gyermekek külön csoportba, külön csoportban a már haladó ifjúsági törvívók fognak szerepelni. A versenyt a gyermekek nyitják meg, majd később az ifjúsági verseny kerül lebonyolításra. A gyermekversenyen minden valószínűség szerint Borneas Marius, Apponyi, Csenka, Muresan, Hönig, Szalai és Seracu fognak résztvenni, míg az ifjúsági verseny résztvevői Cosma Ionel, Halász Ferenc, Moldovan Ionel, Nagy Pál, Pellegrini Albert, Stoinescu Horea és Szumerei Géza lesznek.

O A magyar sífutóbajnokság első négy helyén osztrák versenyzők végeztek. A 16 km-es bajnokság győztese Schnabel (Bécs) lett 59 perc 51 mp.-el, a 12 km-es ifjúsági bajnokságot Cseh (MAC) nyerte 55 perc 35 másodperccel.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

VII., Rákóczi-ut 58.

308

150 szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefon, rádió, központi fűtés és esengőtőló elektromos fényjelzősekkel. Patinásairú kiváló konyha. Valódi erdélyi különlegességek. A Sörözőben a rádióból közismert Portis Pál és cigányzenekara muzsikál. A gyönyörű új téri kertben táncos vacsora, Pityó Jazz-band. Modern kávéház, 6 telefonfülkével.

Szobák P. 4.—től.

Teles penzió P. 9.—től.

Fotolaboratoriumomat

ujjonnan felszerelve

november 1-től áthelyeztem

Str. Iosif Vulcan 6. alá (Therapia szanatorium mellé) ahol

előhívásokat ingyen eszközölök.

RUHM ÖDÖN

tényképész.

4670

O Az Aradul jégünnepélyének programja. A városi tisztviselők sportegyesületének vasárnap délután 4 órakor kezdődő, jégünnepélyvel egybekötött korcsolyaversenye az alábbi program szerint zajlik le: a) Gyermekverseny (15 évig). Ügyességi verseny leányok részére I. és II. díj. Ugyanez fiúk részére, I. és II. díj. Gyorsasági verseny, két megsabott kör befutásával, csakis fiuknak I. és II. díj. b) Felnőttek versenye: Ügyességi verseny hölgyek részére, két díjjal. Ugyanez férfiaknak, két díjjal. c) Táncverseny, párok részére, két díjjal. Nevezési díj személyenként 20 lej, páronként 40 lej. A díjakat azonnal megkapják a nyertesek. Nevezési határidő január 27., háromnegyed 4 óra. Kedvezőtlen idő esetén egy héttel később tartják meg a jégünnepélyt.

O Creteanu, az Athénben kéztörést szenvedett bucuresti-i kapus, teljesen kiheverte sérülését és már megkezdte tornatermi edzését.

O Minősítő sakkverseny a Kolpingban. Az agilis Kolping legényegylet tegnap fejezte be minősítő sakkversenyét, amelyen a tehetséges játékosok szép küzdelmeket vívtak egymással. A minősítő verseny a következő ranglistát kreálta a Kolping sakkozói közül: 1. Dóczi Miklós, 2. Mészár Ferenc, 3. Kiss János. A legközelebbi sakkversenyen tehát fenti három sakkozó fogja a Kolpingot képviselni.

Mit kell tudniok a World Bridge Olympic résztvevőinek

Irta: FÉNYES LORÁND, játékvezető

A verseny a „Maros” evezősegylet emeleti helyiségében f. évi február 1-én, este 9 órakor kezdődik; tíz percnél hosszabb késés esetén a versenyzőt — partnere kívánságához képest — a versenybizottság mással helyettesíti, a nevezési díj lefizetése azonban a késedelmesen, vagy egyáltalán meg nem jelenő versenyzőre nézve kötelező marad.

A versenybizottság fenti helyiségében már egy órával a verseny megkezdése előtt találkozik és felnyitja a játszmákat tartalmazó lepecsételt borítékot, mely alkalommal a szabályok értelmében a versenyzők jelen lehetnek, de azután a verseny megkezdéséig el kell hagyniok a helyiséget, ahol a kártyák összeállítása következik.

A verseny kezdetén a párok sorsot húznak s ennek megfelelően egy-egy játékrendet kapnak, amely pontos felvilágosítást nyújt arra nézve, hogy mely asztalnál, melyik pár ellen, mely játszmákat kell lebonyolítani. Az előírások pontos betartásáért mindkét pár felelős.

Az asztalokat és a játszmákat számok, az égtájakat fali táblák és minden asztalon külön iránymutatók jelzik.

Minden board-on (kártyatartón) kartonlap jelzi a játszma számát (1—16), az osztót, aki a licitálást kezdi, valamint a játék állását (manche-belle) is; a versenyzők lapjaik mellett egy ellenőrző szelvényt találnak, mellyel a játék megkezdése előtt pontosan összehasonlítják lapjaikat, mert a legkisebb tévedés is komoly zavart okozhat. Lejátszás után pontosan ugyanigy helyezik vissza lapjaikat a board megfelelő rekeszébe.

A versenyzők csak egy-egy forduló befejezése után hagyhatják el helyeiket, anélkül, hogy a többi játékosokkal, vagy kibicékkel a versenyt illetőleg beszélgetést folytatnának.

A score-lapok (fehér Észak—Dél-vonal, sárga Kelet—Nyugat-vonal részére) pontosan töltenedők ki két példányban és — a csatolt fordítás szerint — feltüntetendők a következők: végső bemonadás (kontrakt), az ellenjátékosok indító lapja, a felvevő első kijátszása, a védelmi vonal első bemonadása, kontra és rekontra (a személy is!) és a végeredmény (teljesített trikkek száma). A score-lapok rovatain kívül más adat bejegyzése szükséges.

Ha az összes játékosok járatosak a szokásos versenyszerű, markirozó lejátszásban (a lapokat csak megmutatják, de maguk előtt gyűjtik), ez kívánatos, mert nagy időmegtakarítást jelent; ellenkező esetben rendszeren az asztal közepére dobják lapjaikat és utólag szétválasztják.

A versenyzők óvakodjanak attól, hogy ellenfeleiknek lapjaikat elárulják, másrészt ne ragadtassák magukat tetszésük, vagy nemtetszésük szóval, vagy mozdulattal való nyilvánítására. Szigorúan tilos a hangsúlyos (énekítő) licitálás is.

A Culberson-féle licitrendszer nem kötelező ugyan, de mindennemű titkos megállapodás szigorúan tilos és amennyiben ez nyilvánvalóan kitűnik a licitálásból, az illetőknek a versenyből való azonnali kizárását vonja maga után. Esetleges konvenciók az ellenpár kérésére a játék megkezdése előtt részletesen bejelentendők.

A licitálás úgy történik, mintha robbertékről volna szó és a versenyzők ne gondoljanak eleve minden játszmában valamilyen rendellenes elosztásra.

A bírálat egy — csak az amerikai központi bizottság előtt ismeretes — kulcs szerint történik; e kulcs minden játszma előtt megállapítja a leghelyesebb kontraktot, felvevő- és ellenjátékot és eszerint ítéli meg a plusz- és mínuszpontokat, úgy, hogy az ellenpár tudása és viselkedése az eredményre semmi befolyást nem gyakorolhat.

A verseny befejezése után a score-lapok a bizottságnak adandók át, mely ezeket a központi bíráló-bizottsághoz továbbítja és az eredményt annak idején megfelelően közli a versenyzőkkel. Arad külön ezüstérmeinek és az esetleges további jutalomtárgyak átszolgáltatása mellett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi pénzügyigazgatókat tárgyalásra hívták a régi városi pótdadó-rendszer bevezetésének előkészítése végett

A legnagyobb nagyvárosoknak és községeknek sokmilliók követelésük van az állammal szemben a behajtott, de visszafartott adicónális adók miatt — Küldött-ség a pénzügyminiszternél

Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint ez év április elsejétől kezdve a városok vezetőségei visszaszerzik a városi és községi pótdadó (adicónális adó) kivetésének és behajtásának jogát és *akkor valószínűleg megindul a vidéki városok új fejlődési tervmunkája*. Mint emlékeztető, az 1919. év előtti időkben érvényben volt közigazgatási törvény alapján az *önkormányzatu városok és vármegyék maguk állapították meg a lakosságuk által fizetendő pótdadót, amely a harmadosztályu kereseti adó bizonyos százalékának megfelelő összeg volt. A városok, a vármegyék és a községek összlakosságának ilyen formában megnyilatkozó nagy áldozatkészsége tette lehetővé azt, hogy a vidéki centrumok is naggyá fejlődhetek*, mert a városok és vármegyék vezetőségei ezekből a pótdadókból fedezték a középítkezéseket, az utakat, a vízvezeték, a csatornázás, a közegészségügy és közművelődés fejlesztésére szükséges kiadásokat. *A mindenki által megcsodált aradi Kulturpalota, a városháza, a két vármegyeháza, a rengeteg aszfaltburkolat is a városi és vármegyei pótdadókból készült, mert a városi közgyűlések jóváhagyásával olyan közcélokra használhatták fel a közpénzeket, hogy azok mindenkinek javára szolgáltak.*

A több, mint egy évtizeddel ezelőtt megszavazott közigazgatási és az új adótörvények megfosztották a városokat és vármegyéket attól, hogy pótdadóikat saját maguk állapítsák meg és közvetlenül behajthassák azokat. A pótdadók helyére léptek az adicónális adók. Ezek a *pénzügyigazgatóság által megállapított egyes adó-alapok bizonyos százalékai és ezeket az állami adókkal együtt az állami hivatalok hajtják be*. Az adó- és közigazgatási törvény alapján az államkincstár minden hónapban köteles kiadni az adicónális adókat a városoknak és vármegyéknek, amelyek évi költségvetéseiknek megfelelően használják fel azokat.

Igen ám, de az adóhivatalok, legfelsőbb utasítás alapján, késedelmesen fizetik ki az inkasszált városi és megyei adicónális adókat és emiatt *nemcsak Aradon és Aradmegyében, hanem az egész országban hatalmas összegű követelések keletkeztek a városoknak és vármegyéknek az állammal szemben.*

Az aradi kivetési és behajtási pénzügyigazgatókat néhány nappal ezelőtt az adicónális adók ügyében értekezletre hívták a vármegyei prefekturára.

Eme pótdadók nélkül lehetetlenség egyensúlyban tartani a városok pénzügyi életét, mert így nem bírnak eleget tenni kötelezettségeiknek. A városok polgármestereinek legutóbbi aradi kongresszusán tárgyaltak erről és kimondták, hogy sürgősen szükség van az adicónális pótdadók behajtásának reformjára.

Ugyanis több száz millió lej követelésük van a legnagyobb városoknak az államkincstárral szemben és, mint Bucurestiből értesülünk, ezeket most feltétlenül be akarják hajtani a kincstáron. Donescu jelenlegi bucuresti főpolgármester, aki a városok szövetségének elnöke, legutóbb felkereste Slavescu pénzügyminisztert, akinek átadta az aradi polgármester-kongresszus határozata alapján készült memorandumot. Ebben azt kívánják, hogy a jövőben ne az állam, hanem közvetlenül a városok, a vármegyék és községek által alakítandó új szerv vesse ki és hajtassa be az adicónális

pótdadókat. A pénzügyminiszter erre a követeléseket felelte:

— Támogatom ezt a kívánságot, de figyelembe kell venni, hogy a gyakorlatban nagy nehézségek merülhetnek fel. Honnan veszik a városok és községek a pótdadó kivetéséhez és behajtásához szükséges új tisztviselőket? Hogyan bírják kiszámítani az adicónális pótdadókat az állam támogatása nélkül? Ha ezeket a nehézségeket el lehet hárítani, akkor a városok kívánsága teljesíthető.

Az aradi kongresszus felhatalmazásának megfelelően Donescu főpolgármester tegnap ui memorandumban válaszolt a pénzügyminiszternek, akitől azt kívánják, hogy már április 1-től, tehát az új költségvetési év kezdetétől maguk a városok és községek hajthassák be és eredményesen használhassák fel az adicónális pótdadókat, úgy, ahogyan az ezelőtt történt.

— **Az állam szabályozta a kőolajtermékek adójának és illetékének befizetését.** A Monitorul Oficial tegnapi számában jelent meg az a pénzügyminiszteri rendelet, amely szabályozta a kőolajtermékek után fizetendő adók és illetékek beszedését. A 3 százalékos bányá-adót természetben is befizethetik azok a petroleumvállalatok, amelyek évenként ezer vagonnál többet termelnek, de készpénzben kötelesek befizetni azok a kőolajvállalatok, amelyek évenként legfeljebb csak ezer vagon árut termelnek. Ez utóbbiaknak megengedi az állam azt, hogy a termelés végett tömörülhessenek és évente ezer vagonnál többet termelhessenek és ez esetben ezek is természetben szolgáltatathatják be a 3 százalékos bányá-adót.

— **Kedvező jelentés a vetések állásáról.** A földművelésügyi minisztérium hivatalos közlése szerint a vetések helyzete az egész országban teljesen kielégítő. Csupán az árpa- és repacevetésben mutatkoznak jelentéktelen károk.

— **Meg fogják tiltani a gyapju behozatalát.** A földművelésügyi minisztérium átiratot intézett a kereskedelmi minisztériumhoz, amelytől azt kéri, hogy intézkedjen a külföldi gyapju behozatalának betiltása iránt, mert nálunk már hosszabb idő óta igen sok gyapju fekszik eladatlanul és amíg ezek nem találnak vevőkre, addig felesleges a külföldi gyapju importja.

— **Előrehaladtak a román—holland kereskedelmi tárgyalások.** Bucurestiből azt jelentik, hogy Hollandia kormánya sürgősen Hágába kérte Charles Dost, Hollandia bucuresti-i konzulját, aki részt fog venni a Hágában folyó román—holland kereskedelmi tárgyalásokon, amelyek már igen előrehaladt stádiumba jutottak és legközelebb már aláírják az új egyezményt.

— **A devizahány miatt késik a behozatali bizonyítványok kiadása.** Bucurestiből jelentik: Három bizottság foglalkozik az import-bizonyítványok kiállításának kérdésével és ezeket az igazolványokat még mindig nem adták ki. Most az az indoklás, hogy a Banca Nationala-nak a külkereskedelmet szabályozó országos hivatalba küldött kimutatása szerint az új külkereskedelmi rendszer életbeléptetése óta nagyon kevés deviza folyt be a Nemzeti Bankba. Mivel a Jegybanknak csekély a devizakészlete, ezért nem állítják ki az első kategóriájú petroleum-, gabona kivitekből származó behozatali bizonyítványokat. A második kategóriájú áruk import-bizonyítványának árfolyama váratlanul felszokott. Például az angliai behozatali bizonyítvány kurzusa bruttó 42, ami kb. netto 49-nek felel meg.

RENAISSANCE PENZIO BUDAPEST

a főváros szívében.

425

IV. Irányi-utca 21.

Magyar nyelvű folyóirat a szobákban, központi fűtés, a szobákban telefon, Elsőrangú ellátás, kényelmes díjazás, — Orosz árny

A legfelsőbb banktanács intézkedései a betétek védelme iránt

— Megkezdődött a banktörvény végrehajtása —

A Bucarestiben székelő legfelsőbb banktanácsot erősen foglalkoztatja a hitel feltámasztásának kérdése és ezzel kapcsolatban a pénzintézetek működése. Tudvalevőleg a legutóbbi kimutatás szerint a belföldi 1100 pénzintézet közül 880-an jegyeztették be magukat a cég hivataloknál, ezek tehát folytatni akarják azt a működést, amelyet az 1931 novemberben elrendelt moratórium előtti időkben kifejtettek. A hitelintézetek tevékenységét azonban a múlt év őszén megszavazott banktörvény és az azt életbeléptető végrehajtási utasítás, bizonyos korlátok közé szorítja. Többek között a banktörvény 43. paragrafusának 1. és 2. pontjai, továbbá a végrehajtási utasítás 58. szakaszának 1. és 2. pontjai előírják azt is, hogy milyen pénzintézetek foglalkozhatnak úgynevezett speciális bankügyletekkel, amelyek tulajdonképpen a törvény előtt folytatott bankműveleteknek felelnek meg. A törvény és a végrehajtási utasítás alapján, — mint Bucarestből jelentik — a legfelsőbb banktanács most az alábbi rendelkezéseket adta ki:

Kötelezi a bankokat és más pénzintézeteket arra, hogy az 1935. évi legelső közgyűlésükön hozzák összhangba a pénzintézet alap-

szabályait a banktörvény és a végrehajtási utasítás paragrafusával.

Szigorúan tartásuk szem előtt a törvény 35. szakaszának 5. bekezdését és a végrehajtási utasítás 61. paragrafusának 2. bekezdését, melyek a betétek nagyságáról szólnak. A törvény ugyanis előírja, hogy a pénzintézetek alap- és tartaléktökejüknek hétszeresét fogadják el betét gyanánt.

Ami a betétek után fizetendő kamatot illeti, afölött a legfelsőbb banktanács csak ezután fog határozni, mert előbb meg akarja ismerni a Banca Nationala álláspontját a leszámítási- és betétkamatról.

A legfelsőbb banktanács felkéri az összes pénzintézeteket, hogy általában a legnagyobb óvatossággal kezeljék a reájuk bízott betéteket, de különösen azokat, amelyeket a banktörvény életbeléptetése után vettek át. Ezeket az új betéteket csak igen jól lefedezett kölcsönökre fordíthatják, olyan kihelyezésekre, amelyek könnyen mobilizálhatók.

Általában szigorúan alkalmazkodjanak a törvényhez és a végrehajtási utasításhoz, különösen pedig a törvény 35. szakaszának 2. pontját vegyék figyelembe. A pénzintézetek kötelesek havi helyzetjelentésüket a Nemzeti Bankhoz beküldeni.

= HATSZAZ VAGONKUKORICAT EXPORTALTUNK AZ ÉSZAKAMERIKAI EGYESULT ALLAMOKBA. Constantából jelentik, hogy az ottani kikötőből tegnap hatszáz vagon kukoricával megrakott hajót indítottak az Északamerikai Egyesült Államokba. Ez az első eset, hogy Északamerika ilyen nagy mennyiségű kukoricát vásárolt nálunk, aminek az az oka, hogy a nyári nagy szárazság miatt Argentínában gyenge volt a kukorica-termés és emiatt nem bír eleget szállítani Északamerikába. Ezt a nagy kukorica export üzletet egy bucurestii gabonakereskedő cég párisi fiókja bonyolította le. A kukorica ára nálunk most 21 ezer lejre emelkedett vagononként.

= A román-német forgalomban ezután is megmarad a közvetlen vasuti összeköttetés. Mint Bucarestből jelentik, közgazdasági körökben élénken foglalkoznak a CFR-nek azzal az elhatározásával, hogy február elsejétől megszakítja a közvetlen áruszállítási összeköttetést a külföldi államokkal, mert védeni akarja a lej árfolyamát, amely az internacionalis elszámolások miatt folyton ingadozott. Mivel azonban Németországgal már hónapok óta igen erős gazdasági kapcsolataink vannak és nagyon sok terményt szállítunk oda, a CFR a román-német viszonylatban megengedi a régi direkt áruszállítást, nemcsak a Németországba küldött árukra, hanem azokra is, amelyek tőlünk Németországon át fognak haladni. Ez a rendelkezés továbbra is biztosítja nagy exportunkat Németországba. Megjegyzendő, hogy ugyancsak valutavédelmi okokból Magyarország, Csehszlovákia és Svájc már régebben korlátozzák a közvetlen nemzetközi áruszállítást.

= Ezerkilencszáztizenkétmillió lejt fizettek be készpénzben a belföldi kölcsönre. Bucarestből jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén Slavescu pénzügyminiszter beszámolt az országfejlesztési belföldi kölcsön eredményéről és beterjesztette a felosztásról szóló törvénytervezetet. Eszerint 1912 millió lejt fizettek be készpénzben, 728 millió lej az az összeg, amit a közhivatalok tisztviselői és nyugdíjasai jegyeztek és amelyet az illetményekből részletekben fognak levonni. Az országban működő nagyvállalatok 119 millió lejt úgy jegyezték, hogy garancia ellenében halasztást kaptak annak befizetésére, de az általuk jegyzett többi összeget készpénzben szolgáltatották be. Nyersanyagban és árukban 164 millió lejt folyt be. A törvényben megszabott levonások után összesen 2923 millió lejt eredményezett a belföldi kölcsönjegyzés. Az 1912 millió lejt készpénzből 1458 millió lejt különböző személyek és vállalatok fizettek be, 454 millió lejt a postatakarékpénztár, 300 millió lejt pedig a földhitelintézet jegyzése. A pénzügyi bizottságban vita fejlődött ki a fenti törvényjavaslat körül. Többek között Madgearu és Iumian volt miniszterek kritikai megjegyzéseket tettek. A bizottság végül elfogadta a törvényjavaslatot

= Aradi birtokcsere. Macinik Remus eladott a Barbos dűllőben 1 hold 344 □-öles szántót 15.000 lejért Verasztó Péter és nejének. — Szontágh Gusztáv eladott a Cal. A. Vlaicu-n egy 199 □-öles telket 15.000 lejért Szücs Ferencnek. — Czene József és neje eladták a gaji Str. Bisericii 13/d. sz. házat 21.000 lejért Oprea Lázár és nejének. — Codres Constantin eladta a Libás dűllőbeli 278 □-öles telket 3.800 lejért Mészáros Zoltánnak. — Mayer Miklósné eladta a Calea Victoriei 6. sz. 167 □-öles telket 32.000 lejért az Aradi Polgári Nő Otthonnak. — Tenka János eladta a Libás dűllőbeli 278 □-öles telket 3.300 lejért Truska Jánosnak. — Az Aradi Izraelita Kórházegylet eladott egy 150 □-öles telket 12.000 lejért Horváth Istvánnak. — Rotár Péter és neje eladták a Str. Primaveraii 20-26. sz. alatt egy 200 □-öles telket 18.000 lejért Cioleta Gavril és nejének. — Pölös Albert és neje eladták a zimandi dűllőbeli 152 □-öles telket 20.540 lejért Molnár József és nejének. — Schiupu János eladta a Str. Matasarai 25. sz. 117 □-öles telket 11.000 lejért Muresan Péter és nejének. — Panaoit Atanasie eladta a Nisipos dűllőbeli 2 hold szántót 8.000 lejért Ponta Demeternek. — Gröger Anna eladta a Str. Romanilor 17-21. sz. 173 □-öles telket 30.000 lejért Ambrus Octávnak. — Ocskai Mihály eladta a Rozer dűllőbeli 176 □-öles telket 5.000 lejért Floruncut Demeter és nejének. — Az Aradi Kereskedők Tak. és Hitelintézete eladott a Rozer dűllőben egy 176 □-öles telket 34.000 lejért Poenár Illésnek. — Maurer Ferenc és neje eladták a Str. Dna Balasa 98. sz. házat 245.000 lejért Héber Ferenc és nejének. — Tivadar Sándor és neje eladták a Cetate Veche-téri 241 □-öles telket 20.000 lejért Gröger Annának. — Fodor Dezső és neje eladták a Str. Veche régi 6. sz. házat 20.000 lejért Hönigesz Sándornak. — Bota György eladta a Ciresilor dűllőbeli 2 hold szántót 12.500 lejért Puterity Gavrilnak. — Dobai Péter eladta a V. Paguba-uccai 186 □-öles telket 30.000 lejért Martinescu János és nejének. — Laza János eladta a Ciresilor dűllőbeli 2 hold szántót 20.000 lejért Rosca Stefan és nejének. — Gazdag Pál és neje eladták a Segai Birkás dűllőbeli 200 □-öles telket 34.000 lejért Körömi Ferenc és nejének. — Bede András eladta a Mika dűllőbeli 2 hold szántót 10.000 lejért Ifj. Fericsán Györgynek. — Ungár Jenőné és társa eladták a Str. Gh. Lazar 12. sz. házat 330.000 lejért Szablanczky Kálmán és nejének.

Fogyasszunk

ROKFORT SAJTOT

a sajtok királya.

Nem hiányozhat egy előkelő zsurról sem, mert ami a pezsgő az italok közt, ugyanaz az

Aromat-Rokfort sajt a sajtok között.

1 klg. Lei 200.—

Első és egyedül gyártója Román ában:

AROMAT tejtermékek speciális üzlete

Arad, Calea Banatului 3. 886
Arany éremmel kitüntetve.

Kis-szakasz

Február elsején a CFR. vonalain új rendszer lép életbe, új intézkedés, amely újból csak arra emlékeztet, hogy ahelyett, hogy a nemzetközi kereskedelmi forgalom lebonyolításában az egyszerű intézési módok kapnának teret, a már eddigi rendelkezések újabb bonyolult eljárással szaporodnak, és ez az eljárás ismét csak kerékkötőjeül szolgál úgy a kivitelnek, mint a behozatalnak. Február elsejétől kezdve ugyanis, ha valaki külföldre árut szállít, akkor a szállítási díjat nem fizetheti ki a rendeltetési helyen a külföldi címzett, hanem azt a határállomásig lebben az exportörnek kell kiegyenlítenie. Abban az esetben pedig, ha importáru érkezik Romániába, akkor a fuvardíjat a román határig a külföldi exportörnek kell kifizetnie, míg a román határtól a rendeltetési helyig a díjat — természetesen lebben — az itteni címzett egyenlíti ki.

Az intézkedés, ha figyelembe vesszük a CFR. helyzetét, szükségszerűnek bizonyul. Az államvasutak ugyanis külföldi fuvardíjak fejében 150 millió lejrel tartoznak a Bernben működő nemzetközi vasuti hivatalnak és ezt az összeget — tekintettel arra, hogy különböző devizákban kellene letenni — nem tudják kiegyenlíteni. A régi rendszer fenntartása tehát csak az adósságok szaporítását jelentené. Az új intézkedés viszont egy újabb ábrócs azon a rendelet-sorozaton, amely külkereskedelmünket préseli, nyomja, szorítja. Mint arról lapunk más helyén beszámolunk a német kormány egy intézkedése németországi relációban könnyített helyzeten. Ez azonban legkevesebb sem befolyásolja például: egyik legfontosabb cikkünknek: az élőállatnak kivitelét, amelynek piaca elsősorban Olaszország. Tagadhatatlan nehézséget jelent, hogy az itteni exportörnek, aki olasz bizományosnak küldi áruját, előre sokszor százazreket kell lefizetnie az áru határig szóló fuvardíjaképen. És ugyancsak tagadhatatlanul az import-áruk megrágulását jelenti az is, hogy a jövőben a román határig szóló fuvardíjat a külföldi exportör kiszámolja és erre az itteni importörnek természetesen devizákat kell szereznie a jegybanktól, hogy mennyi idő alatt, azt csak ő tudja.

Különös kisszakasz-rendszer ez, amely február elsejétől kezdve életbe lép. Kisszakasz: az itteni feladótól a határig, míg import esetében a határtól a belföldi címzettig. Lehet, hogy szükség volt rá, lehet, hogy a CFR. arra törekszik majd, hogy minél előbb megszüntesse. Egy azonban biztos: semmiesetre sem szolgál majd kapcsolóként, amely gazdasági nexusainkat a külfölddel szorosabbra fűzze és, amely megkönnyítse áruink annyira óhajtott kivitelét.

= A ghioroci szőlészeti kongresszus elé. A vasárnapi ghioroci szőlészeti kongresszussal kapcsolatban egy szőlősgazda, aki nem jelenhetik meg az értekezleten, levelet intézett hozzánk és abban a következő javaslatot terjeszti elő: „Biztosítson a kormány teljes vámentességet a borkivitel részére és kereskedelmi szerződéseink megkötésekor igyekezzen odahatni, hogy szerezzék vissza régi piacainkat. A borkivitel megkönnyítése nemcsak ennek a vidéknek és lakosságának válna előnyére, hanem az egész országnak is, mert jelentős helyet foglalhatna el azon export-cikkeink között, amelyek devizákat hoznak az országba. Ha az illetékes kormánytényezők ezt megteszik, akkor minden bizonnyal szebb jövő vár a szőlősgazdákra.”

= A bucuresti-i Ford-üzemek tavasszal megkezdik működésüket. Gazdasági körökben már napok óta beszélnek arról, hogy a detroiti Ford-művek Romániában üzemeltetést létesítenek. A hír valóban bizonyult, amennyiben Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter a kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén jelentést tett a Ford-művek külön megbízottjának azon ajánlatáról, amely szerint automobil-gyárat kívánnak létesíteni Romániában. A gyárat a főváros Floreasca-negyedében építik fel és a szükséges telket már meg is vásárolták. A Ford-művek kötelezettséget vállaltak arra, hogy évente legkevesebb háromezer autót gyártsanak bucuresti-i üzemükben. Tekintettel arra, hogy az ajánlat elfogadhatónak bizonyult, a kormány gazdasági bizottsága ahhoz megadta a hozzájárulását. A bucuresti-i Ford-üzemek már tavasszal megkezdik működésüket.

A szerkesztőné:
Dr. STAUFER JÁNOS
lel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 27.

Bucuresti, 11.30: Istentisztelet. 12: Egyházi zene. 12.30: Rádiózenekar. 14.30: Román népzene. 17.15: Hanglemezek. 18: A Mercur zenekar játéka. 20.20: Hanglemezek. 20.45: Színműelőadás. 21.30: Rádiózenekar, vezényel Stroeescu I. 22: Előadás. 22.15: Operatrézletek. 23.25: Szórakoztató zene. — Budapest I, 11—12.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetem templomból. 12.15—13.15-ig: Unitárius istentisztelet. 13.30: Rendőrzezenekar. 15: Hanglemezek. 16.50: Nagy Béla zongorázik. Ifjúsági gyermekdarabok. 17.30: Versék a katonáról. 18: Buday Dénes szalon- és jazzzenekarának műsora. Sárossy Mihály énekszámával. 19.10: A „Száz könyv”-sorozatban Kosztolányi Dezső beszél „Apor emlékiratairól”. 19.30: A Lágymányosi Szabadság Dalkör és az Ujpesti Munkásképző Egyesület Dalkorának műsora. 21: Operatrézletek. 22.30: Hírek, sport. 22.50: Cigányzene. 24: Bachmann József szalonkvintettjének műsora. — Bécs. 9.55: Lemezek. 10.45: Istentisztelet. 12.45: A salzburgi Mozart-zenekar. 14.20: Rádiózenekar. 17: Szimfonikusok. 18.25: Tánclemezek. 21: Schinner Emil bariton ária- és dalestie. 22.30: Hírek. 23.20: A Dachstein-serlegmérkőzés eredményei. 24: Schrecker: Az infánszó születésnapja. Utána: Brunner-jazz-énekek. — Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 13: Rádiózenekar. 14.15: Dalok zenekarral. 16: Dráma a Nemzeti Színházból. 20.10: Lemezek. 21: Népdalok zenekarral. Utána: Vendégül zene. — Berlin. 17: A német-svájc labdarugómérkőzés közvetítése. 19.30: Mozart-hangverseny. 21: Vidám baksörünnep zenével. 23: Lovasindulók és harsonák lemezek. Közben riport a berlini lovastorna nagydíjáról. — Breslau. 17: Táncczene. 19: Siugrások a Spindlermühle ut agraóncán. 19.30: Mohr: A szendergés órája, vidám játék. 20: Női énekarok hárfával. 21: Hétféve az egész éven át, zenés mese. 23.20: München. Utána: Táncczene. — Kassa. 11.15: Magyarul: A Kazinczy-kör matinéja. 18.30: Jatem: A rokka, hangjáték. 19: Danyi A cigányzenekara. 19.45: Lemez. 19.55: Magyar hírek. 20.30: Könnyű zene. — Leipzig. 7.36: Hamburg. 17.15: Königsberg. 18.30: Riport a halall műugróbajnokságról. 18.50: Vidám délután lemezekkel. 20: Egy siver-senyről. — Milano. 18: Szimfonikus hangverseny. Fischer Edvin zongoraművésszel. 20.15: Lemezek. 21.30: Lemezek. 21.45: Mascagni: Nero operája a Scalaból. — Róma. 21.30: Lemezek. 21.45: Ádám: A niurn-bergi baba, vígopera. Suppé: Szép Galatea, operett.

**A szép utazásokat kedvelők
türelmetlenül várják a híres
HAPAG**

Földközi tengeri utazásokat

1935. tavaszán.

- Tavaszi középtengeri utazás**
Hamburg-Venécia, febr. 19.-márc. 10. 350 RM-től
 - Nagy keleti utazás**
Venécia-Genova, márc. 11.—ápr. 3. 450 RM-től
 - Második keleti utazás**
Genova-Venécia, ápr. 4.—22. 360 RM-től
 - Görög-, törökországi és fekete-tengeri utazás**
Venécia-Genova, ápr. 23.—máj. 12. 375 RM-től
 - Utazás a középtenger nyugati vidékeire**
Genova-Hamburg, máj. 14.—jun. 2. 385 RM-től
- Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

**A „Milwaukee” motoros hajó
egy uszó palota, ahol minden
kivánsága teljesül.**

Jelentkezés, információ, prospektus:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőténél:

Winstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

HÉTFŐ, JANUÁR 28.

Bucuresti, 13.05: Hanglemezek. 14.40: Hanglemezek. 18: Beethovenról. 18.15: Kvartett. 18.50: Dorothy Humpreis énekművésznő. 19.30: Rádiózenekar. 20.20: Híres énekesek hanglemezek. 21.05: Kamarazene fuvós hangszereken. 21.30: Mircea Lazar énekhangversenye. 22.15: Jazz-zene, két zongorára. 23.15: Szórakoztató zene a Cina-étteremből. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Vidám történetek nagy emberekről. (Felolvasás). 11.45: Beszéd a szék (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Székla Adolf kettős férfi-éneknégyese. 14.30: Losonczy-Schwetzer Oszkár szalonzenekara. 17.10: A rádió diákfelőrája. 18: Színek jelentősége a mindennapi életben. 18.30: Hanglemezek. 19.15: Német nyelvoktatás. 19.50: Saskó Hilda énekel zongorakísérettel. 20.30: Kakuk Marci két kalandja. 21: A Filharmonia Társaság hangversenyének közvetítése. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: A Mándits jazz-zenekar műsora. Utána: Kurma Siml és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 12.30: Tiroli dalok lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.10: Schwartz József bariton éneke. 17.40: Tánclemezek. 18: Bruckner műveinek nemzetközli művelése. 18.20: Windhag élete és műve. 18.40: Humor a dalban. 22.40: Schubert: Zongoratrió. 23.45: Állástalanok zenekarának könnyű zenéje. Utána: Jazz-négyes. — Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.30: Rádiózenekar. 18: Népdalok zenekarral. 20: Lemezek. 21: Zágráb. — Breslau. 17: Grabowski Ervőbet emléke. 20.20: Rádiózenekar. 22.10: Sven Hedinnel a Kínai Turkesztánban, hangjáték. 23: Hírek. Utána: Stuttgart. — Deutschlandsender. 7.35: Vidám lemezek. 13: Szórakoztató zene. 15: Tarka délután. 16.15: Madárhangok lemezek. 20: Házi zene (szoprán, bariton, hegedű és zongora). 21.10: Nagy rádiózenekar Braum Emmi zongorával. Csajkovszkij: VI. szimónia. 23: Hírek. 24—1: Táncczene. — Köln. 17: Könnyű és táncczene. 18.55: Knabdalk. 19.20: Könyv- és színházi szemle. 20.30: Képpura-lemezek. 21.15: Nagy rádiózenekar. Utána: Vidám zenés est gitár- és bariton szólóval. — Milano. 18.10: Táncczene. 20: Hírek idegen nyelveken. 21: Lemezek. 21.45: Reklámzene. 23: Kamarazene. Utána: Lemezek. — Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 11.15: Magyar iskolai rádió. 11.40: Lemezek. 13.10: Lemezek. 14.45: Magyar hírek. 16.55: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 21: Hoza István énekel. 22.15: Magyar hírek.

Háasz iroda és lakása

Arad, Str. Eminescu 20—22. sz.
Olcsó ingatlanajánlatai:

- Belvárosban piac mellett masszív emeletes ház 4 drb. lakással, fürdőszobával, cserépkályhával, parkirozott és gyümölcsös udvarral, nagyobb bankkölcsönrel megterhelve 850.000 lejért.
- Zsidó iskola közelében masszív ház, 1x3 és 2x1 szobás lakással, gazdasági udvarral 130.000 lejért.
- Bulev. Carolon és a lőté mellett építkezésre kiválóan alkalmas telkek
- Város központjában emeletes új ház, 4 drb. összkomfortos lakással, szuterénnel, 1,250.000 lejért.
- Református templom közelében emelets, masszív ház, 10 drb., mind fürdőszobás lakással 1,450.000 lejért.
- Belváros legértékesebb és legforgalmasabb uccájában masszív bérház, 10 bérlménnyel, 200.000 lej évi jövedelemmel, 1,450.000 lejért.
- Belváros értékes uccájában 8 lakásos bérház, 500 □-öles telekkel, amely kettéosztható, áron alul, 550 ezer lejért.
- Katedrálshoz egészen közel, két uccára nyíló, teljesen jókarban levő földszintes ház, 10 lakással, 2 üzlettel, gazdasági udvarral, városi vízzel, átvehető nagyobb bankkölcsönrel, 76.000 évi jövedelemmel, 575 ezer lejért.
- Belváros értékes uccájában magasföldszintes ház 7 drb., részben adómentes lakással, városi vízzel, 575 ezer lejért.
- Avram Iancu-tér közelében félemeletes ház, 1x3, 2x1 szobás lakással, parkirozott és gyümölcsös udvarral, bekapcsolható városi vízzel, átvehető nagyobb bankkölcsönrel, 175.000 lejért.
- Mărăsesti-ucca közelében legszebb adómentes válla, 3 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral és külön gyümölcsösrel, vízvezetékkel és Shonecsatornázással, áron alul 240.000 lejért.
- Belváros forgalmas uccájában legszebb magánház, 4 parkettás-szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, cserépkályhával, 400 □-öles parkkal és nemes gyümölcsösrel, 550.000 lejért.
- Belváros értékes uccájában magasföldszintes új ház, 4 szobás, fürdőszobás lakással, hallal, cserépkályhával, esslingeni-redőnyös ablakkal, 425.000 lejért.
- Katedrálshoz egészen közel, két uccára nyíló ház, 10 lakással, vízvezetékkel, 60.000 lej évi jövedelemmel, 380.000 lejért.
- Arad közelében 125. kat. hold uri birtok, gazdasági épületekkel és lakóházzal, 14.000 lejért holdankint.
- Fütiéken kívül bér-, magán- és üzletházak, villák, telkek nagy választékban. Több hárszerület és vendéglő nagyforgalmu kalmérésel eladó.

Ne kísérletezzen az egészségével!
Csak ez az egy biztos:

KÖNYVEK

Etherton: A Mont Everest átrepülése. Tízezer méternél magasabbra jutott fel az a bátor repülő-expedíció, amely tudományos céljait a Himalája legmagasabb csúcának légi felderítéséi tűzte ki, amely bámulatos teljesítményével nemcsak a földrajztudományt gazdagította igen jelentős eredményekkel, hanem a repülés történetében új korszakot nyitott. Az expedíció csodálatos eredeti légi felvételei szintén eseményei a modern fényképezésnek. A Földrajzi Társaság új sorozatában jelent meg a kitűnő könyv, rengeteg képpel, gyönyörűen díszített és aranyozott egészvászonkötésben, 240 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Földrajzi Társaság és a Franklin új kiadásainak jegyzékét.

Irógép javítások

Erika Oleson és jöl CSÁSZÁR-nál

Str. Gen. Berthelot 3. Telefon: 393. 352

Tersánszky Jenő: Kakuk Marci vadászkalandja. Tersánszky Józsi Jenő nagyszerű és most már mindenütt ismert alakjának, a modern magyar humor legkedvesebb jellemének újabb furcsa eseteit mondja el. Kakuk Marci, a mindig jókedvű csavargó, elváhatatlan cimborájával, Somával az erdélyi határszéli hegyvidékre kerül, új meg új kalandokon esik át, beáll a hajók közé a főhercegi vadkecskevadászaton, de bajban, jóban mindig kivágja magát, minden helyzetnek ki tudja használni a számára kedvező alkalmait. Tersánszky emberi rokonszenvvel és megértéssel rajzolja ezt az alakot, a stílusnak ilyen nyers és ősztlóns művészetével, az elmondanivalóinak és az elmondás módjának olyan hézagatlanul pontos összetartozásával, ami pártját ritkítja a mai magyar irodalomban. A kitűnő könyv remek kiállításban, füzve 84, diszes vászonkötésben 114 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje ez új Franklin-könyvek jegyzékét.

Szerb Antal: A Pendragon-legenda. Szerb Antal, aki nemrég pályadíjazott magyar irodalomtörténetével az irodalmi körök és a közönség érdeklődésének középpontjába került, most mint regényíró mutatkozik be. A kitűnő könyv remek kiállításban, Franklin-kiadásban, közel 300 lapon füzve 120, diszes vászonkötésben 150 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Franklin-könyvek jegyzékét.

NYILTTÉ.

E rovat alatt közöltekkért nem vállalunk felelősséget
Dr. BOTIS EMIL
a Párisi Jogifakultás kitüntetett doktora
ügyvédi irodáját

TIMISOARA I. ker.
Strada Eugen de Savoia 6. sz. alatt
MEGNYITOTTA.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü férjem és édesapánk elhunytá alkalmával ravatalára koszorut helyeztek, részvétükkel bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.
A gyászoló
Dinnyés-család.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

24 éves, egyedülálló uriaszonyka, független uriember szívrokkozható barátságát keresi. Levelet „Elni akarok” jellegére az Aradi Közlöny fiókiadóháza kérek. 449

K. Hétfőn sürgősen vegye át levelét az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. 495

„DOLLY” jellegű levelet kérem az Aradi Közlöny kiadóháza átvenni. 485

HÁZASSÁG.

JÖMENETELŰ üzlettel rendelkező magános urinő megismerkedne házasság céljából 45-50 év körüli uriemberrel. Teljes című levelet „200.000” jellegére az Aradi Közlöny fiókiadóháza. 471

JOBBMÓDU önálló fiatalember házasság céljából megismerkedne jómegjelenésű leánnyal. „Szöke jellegére” Post-restant Pancota. 461

KERESÉK IZR., román és magyar hölgy, ismerősimnek, kiknek 300.000 lej hozományuk van, magasabbrangu főtisztviselők vagy katonatisztek ismeretségét házasság céljából. Leveletet „Nem közvetítő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóháza kérek. 467

NYUGDIJAS főtisztviselő részére keresem hozzáillő hölgy ismeretségét hozománnyal házasság céljából. — Kereskedő részére kinek saját háza és üzlete van, szintén. Választ „Komoly” jellegére az Aradi Közlöny kiadóháza kér 468

ALKALMAZÁS.

ROMÁN, német, magyar könyvelő, levelező, gépiró esetleg óras állást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóháza kér: kü d ni. 472

PERFEKT szobaleányt keresek. Strada Crisan 8., földsz. nt. 486

MINDENES-főzőnőt keresek. Kálmán, Str. Consistoriului 11. 484

FÜZŐSZAKMABAN ügyes tanulóéányt felveszek. Cim Corso-mozi irodában, 479

HÁZMESTER kerestetik az Ortutay-palotába. Jelentkezni a helyszínen. 479

MINDENES-főzőnőt jóbizonnyitvánnyal keres azonnalra Dr. Seymanné, Bul. Reg. Ferdinand 10. 475

Jóbizonnyitvánnyal rendelkező ügyes minden-szobaleányt keresek február 1-re. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 320

KOMOLY fiatalember összes irodai munkálatokban teljesen jártas, belsődi nyelveket bírja, bármilyen állást azonnal betölthet. „Alapos munkaerő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóháza. 416

KOMOLY, józanéletű, jóbizonnyitványokkal rendelkező 30-40 év körüli főmőlnárt keresek, ki malmászatban és szerelésben teljes jártassággal bír. Cim: Ardelean Octavian, Socodor, Jud. Arad. 448

FIATAL perfekt szakácsnő azonnalra beállításra kerestetik. Érdeklődni 9-11 és 2-4 óra között Mayer, Str. Vasile Goldis 3 földszint. 473

FIATAL román tanítónő irodai alkalmazást keres Román órákat is ad. Cimeket „Tanítónő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóháza kérek. 474

Kovácssegédet, jó munkaerőt keresek. Ajánlatokat Theiss Mihály, Covaszent. 455

LAKÁS.

IRODAHÉLYISÉGET, vagy üzlethelyiséget keresek a központban. Cim: Lovronyomda, Bul. Regele Ferdinand No. 5. 490

Lépcsőházi bejárati butorozott szoba fürdőszobával, esetleg teljes ellátással 1-2 személy részére kiadó. Ugyanott szerényebb fiatalember részére különbejárati ucai szoba teljes ellátással olcsón kiadó. Bulev. Carol St., I. emelet 4. 196

Uri lakás 5-6 szobás, földszintes, minden komforttal, esetleg virágoskerttel kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 454

Háromszobás lakás február 1-re kiadó. Str. Eminescu, Ortutay-palota. 480

EGY CSINOSAN butorozott ucai szoba fürdőszoba használattal február 1-ére kiadó. Str. Eminescu 44. 494

UDVARI tisztán festett, 2 szobás, konyha, egészséges lakás, mellékkelhelyiséggel azonnal kiadó. Str. Brumarel No. 5. 489

BLEGANSAN butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Ugyanott egy mély gyermekkosci eladó. Bdul Dragalina No. 16. II. em. 11.

3 szobás, hallos modern lakás május 1-re kiadó. Str. Popa Ioan Rusu 8.

2 szobás lakás azonnalra kiadó Str. Sfântul Gheorghe 42. Külön bejarat, cserépkályha, ujonnan festve.

Kertes magánházban

Ötszobás modern lakás orvosnak, ügyvédnek kiválóan alkalmas kiadó Str. Marasesti 21. sz. alatt. 476

VÉTEL ÉS ELADÁS

OLCSO könyvkiadás Paulina Krausz. Színház-épület. 498

Perzsaszőnyeg készítéséhez átvány kerestetik bérbe vagy megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza. 459

Egyéves tenyészkánok

elsőrendű mangolica faj, kaphatók Holländer Miksa Cermeu-i (Jud. Arad) gazdaságában. 459

BATUL, Jónatan prima fajalma míg a készlet tart kapható Friedmann, Str. Bratianu 16. 462

PEDIGRÉS skóttierrier kölyökkutyák eladók. Str. St. Cicio Pop 1., földszint 3. 463

EBÉDLÖBUTOR jókarban levő nagyon olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 492

Színházi és estélyi ruhákat legszebben fest, tisztít

KNAPP 259

Str. I. Bratianu 11. modernül berendezett váll-lata Str. Ep. Radu 10

EXCENDER prést kisebb typut jó állapotban megvételre keresek. — Cimet az Aradi Közlöny kiadóháza. 487

VILLANYMOTOR 2-2.5 lóerőt 2x100-as megvételre keresek. Cimet az Aradi Közlöny kiadóháza. 488

KERESÜNK megvételre üzembépes 25-30 HP. teljesítményű szivógázmotort generátorral, vagy e nélkül. Ajánlatokat ármegjelöléssel kér „Veronka” malom, Pancota, Jud. Arad 355

Komplett

asztalos kéziszerszám berendezést megvételre keresünk. Armatura S. A. (R.-T.) Piața Cetatei Veche No. 1.

KEVESET használt Underwood írógép megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóháza kérek. 474

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

!! Vigyázat !!

salontai past. tea-vaj csakis tehéntej védjeggyel valódi. 478

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza.

INGATLAN.

ARADHOZ közel tanyásbirtokot béreolnának. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 493

ÜZLETEK.

Milliók tőkés, többszörösen kipróbált szezonüzlethez kerestetik. „Vállalkozó” jellegére az Aradi Közlöny kiadóháza 266

Jóforgalmu belvárosi fűszerüzlet trafikkal családi okból átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza. 466

KIADÓ üzlethelyiség berendezéssel azonnalra a Str. Cogalniceanu és Str. Veliciu sarkán Ugyanott 2 ablakos ucai szoba üresen kiadó Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóháza. 469

A 18 EVES jömenetelű festék, papír és fűszerkereskedés Aradul-Noun, a hetipiac szívében, egy haláleset miatt komplett, olcsón, kedvezményes fizetési feltétel mellett eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza. 243

IRÓGÉPEK,

Töltőtolszárak SZAMOLOGÉPEK, Nationalkasszák

jókarbantartása, javítása, újjáalakítása szavatosság mellett. Az ország legrégebb, legmodernebbül berendezett 269

JAVITO ÜZEME évtizedek óta a legkiválóbb szakmunkások közreműködésével.

SZEGFÜ ARAD Str. Bratianu 7. Telefon 111

HATSCHEK

INGATLANFORGALMI IRODIA

ARAD. BULEVARDU CAROL 46

(Lakás úrvanott.)

a Banca Nationala és az Inarrestitule között

ELŐNYÖS INGATLANAJÁNLATAI:

1. Főtérre nyíló forgalmas uccában kétemeletes, 12 bérlemény, jó hozam, 2,350.000.

1-a. Luteránus templomhoz közel két emeletes modern, 6 lakásos, (2. 3. 4 szobások), parkettás, fürdőszobások. 1 millió 800.000

2 Főtéren emeletes 14 bérleménnyel, üzlethelyiségekkel. 2,200.000

3. Katdrális közelében emeletes ház értékes telekkel, kb 160.000 jövedelem mel, fele része 700.000.

4 Színház közelében emeletes, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiséggel, 350 öles telken, 1,150.000.

5. Belvárosban emeletes, 3x3, 1x4 szobás, fürdőszobákkal, üzlethelyiséggel, 925.000

6 Központban modern, emeletes új adómentes 2x3, 2x2 szobás, minden komforttal ellátott lakásokkal, 1,220.000.

7. Belvárosban emeletes, 12 bérleménnyel, esslingeni redőnyökkel, külön eladható értékes telekkel, kb. 80.000 jövedelemmel, 600.000.

8. Központban masszív, emeletes, 4 bérleménnyel, 650.000.

9. Belvárosban magasföldszintes, 3x3 szobás, fürdőszobákkal, 2x1 szobás nagy gyümölcsös, 55.000 hozam, 525 ezer.

10. Színházhoz közel magasföldszintes, 1x3 szobás, parkettás, hallos, fürdőszobás 1x2, 1x3 szobás, parkettás, teljesen alapincézve, 525.000

11. Piața Catedralei közelében üzletes sarokház 7 bérleménnyel, (1, 2, 3 szobás lakások) részben szárnyas ajtók, cserépkályha, esslingeni redőnyök, pince, 550.000.

12. Szerb templomhoz közel üzletes ház 12 bérleménnyel, (4, 2 és 1 szobás lakásokkal) 80.000 hozam, 500.000.

13. Cukorgyár táján 3 szobás, gazdasági épületekkel, jó karban, nagy telekkel, 80.000.

14. Ugyanott adómentes 1 szobás pincével, 50.000

15. Szerb palotához közel magasföldszintes, adómentes, 2x3 szobás, előfürdőszobákkal, esslingeni redőnyök, szárnyas ajtók, cserépkályhák, 450.000.

16. Str. Ioan Calvin táján magasföldszintes, uri magánház 5 szobás, parkettás, fürdőszobás, nagy fedett veranda, cserépkályhák, gyümölcsös, esslingeni redőnyök, 450.000.

17. Calea Sagunaban üzletes ház értékes nagy telekkel, kb 65.000 jövedelem mel, 525.000.

18. Szerb palotához közel 8 bérlemény, részben adómentes, 44.000 hozam, 325.000

19. Piața Catedralei táján üzletes sarokház 9 bérlemény, 30 m-es beépítetlen ucai fronttal, 250.000.

20. Piața Avram Iancu tér közelében 5 lakásos, 2 és 1 szobás, 200.000.

21. Calea Saguna táján 2 kis lakásból álló ház 80.000.

22. Calea Radnei táján 3 szobás, esslingeni redőnyökkel, villanyerőre berendezett darálóval, nagy raktárhelyiséggel, 180.000

23. Szerb templom táján 2x1 szobás beépíthető 310 öles telekkel, 110.000.

24. Háltérhez közel magasföldszintes, 1x2 szobás, előszobás, 1x1 szobás ucai és 3x1 szobás udvari részben alapincézve vízvezeték, circa 340 öles telek, 250.000

25. Paulison, villamosmegálló mellett, kb. 3 és fél kat. hold I-a hiánytalan szőlő és kb. 1 és fél kat. hold fajgyümölcsös, felszereléssel és épületekkel, 350.000.

26. Aradtól 10 km-nyire kb 185 kat hold szántó, gazdasági épületekkel, kat. holdanként 14.000

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, földek, szőlők, stb. eladására vannak megbízásaim. 457

KÜLÖNFÉLK.

Perzsaszőnyegeket, varrógépet, írógépét, aranyat, ezüstöt, márkás porcelánt, festményeket keresek sürgősen megvételre. Comissio, Dacia kávéház lett. 4925